

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Съдържание

Увод	5
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)	8
Хранителни стоки	12
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки	12
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения	13
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения.....	15
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база	17
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през април 2016 / 2023	19
• Анализ на цените на едро и на дребно през април 2023 г.	23
• Анализ на цените на хранителни стоки по региони.....	25
• Анализ на цените на млечни продукти по региони.....	26
• Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби	28
Плодове и зеленчуци	32
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците	33
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база ...	35
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през април 2016/2023 г.	37
• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони	39
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци.....	42
Международни цени	44
• Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН.....	44
• Международни цени на зърнените култури	47
• Международни цени на растителните масла.....	51
• Международни цени на млечните продукти.....	53
• Международни цени на месата	55
• Международни цени на захарта	56

Таблицы

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към април 2023 г. *	9
Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за април'23 г. на месечна, годишна база*	17
Таблица 3 Цени на едро на хранителните стоки през м. април за периода 2016/2023 г.*	19
Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през април за периода 2016/2023 г. *	21
Таблица 5 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2023 г.*	23
Таблица 6 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2022 и 2023 г. *	24
Таблица 7 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец април 2023 г.*	25
Таблица 8 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец април 2023 г.*	26
Таблица 9 Промяна на цените на плодове и зеленчуци за април на месечна, годишна база*	36
Таблица 10 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец април за периода 2016/2023 г.*	38
Таблица 11 Цени на едро на зеленчуци по области през април 2023 г.*	40
Таблица 12 Цени на едро на плодове по области през април 2023 г.*	41
Таблица 13 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към април 2023 г. *	45

Фигури

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец април 2023 г.	8
фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2023 г.	8
фигура 3 ИТЦ за периода януари 2022 г. – април 2023 г.	10
фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – април 2023 г.	11
фигура 5 ИТЦ за периода януари 1999 г. – април 2023 г. (експоненциално изгладен ред)	11
фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2022 г. – април 2023 г.	12
фигура 7 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – април 2023 г.	13
фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2022 г. – април 2023 г.	14
фигура 9 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – април 2023 г.	14
фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2022 г. – април 2023 г.	16
фигура 11 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – април 2023 г.	16
фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. април 2023 г. на месечна база	18
фигура 13 Промяна на цените на хранителните стоки през м. април 2023 г. на годишна база	18
фигура 14 Цени на едро на хранителните стоки през м. април 2016/2023 г.	20
фигура 15 Стойност на потребителската кошница през април 2016/2023 г. (ДКСБТ)	22
фигура 16 Инфлация на основни групи от потребителската кошница за периода януари – април 2023 г.	22
фигура 17 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2023 г.	23
фигура 18 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2022 и 2023 г.	24
фигура 19 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. април 2023 г. по области	26
фигура 20 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. април 2023 г. по области	28
фигура 21 фигура 22	28

фигура 23	фигура 24.....	28
фигура 25	фигура 26.....	29
фигура 27	фигура 28.....	29
фигура 29	фигура 30.....	29
фигура 31	фигура 32.....	29
фигура 33	фигура 34.....	30
фигура 35	фигура 36.....	30
фигура 37	фигура 38.....	30
фигура 39	фигура 40.....	30
фигура 41	фигура 42.....	31
фигура 43	фигура 44.....	31
фигура 45	фигура 46.....	31
фигура 47	фигура 48.....	31
фигура 49	Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. април 2023 г.	32
фигура 50	Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци м. април 2022/2023 г.	33
фигура 51	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2022 г. – април 2023 г.	34
фигура 52	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – април 2023.....	34
фигура 53	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през април'23 на месечна база.....	36
фигура 54	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през април'23 на годишна база.....	37
фигура 55	Цени на едро на плодовете и зеленчуците през април 2016/2023 г.	37
фигура 56	Цени на едро на домати и краставици през м. април 2023 г. по области.....	40
фигура 57	Цени на едро на плодове през април 2023 г. по области.....	42
фигура 58	фигура 59.....	42
фигура 60	фигура 61.....	42
фигура 62	фигура 63.....	43
фигура 64	фигура 65.....	43
фигура 66	фигура 67.....	43
фигура 68	фигура 69.....	43
фигура 70	фигура 71.....	44
фигура 72	фигура 73.....	44
фигура 74	фигура 75 фигура 76	44
фигура 77	ФАО индекс през март'23 фигура 78 ФАО индекс на храните март'23	45
фигура 79	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2022 г. – април 2023 г.	46
фигура 80	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – април 2023 г.	46
фигура 81	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'22 - април'23	48
фигура 82	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99 – април'23	48
фигура 83	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–април'23	49
фигура 84	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–април'23	49
фигура 85	Цена на царевичната на Чикагската стокова борса за периода януари'22–април'23	50
фигура 86	Цена на царевичната на Чикагската борса за периода януари'14–април'23	50
фигура 87	ФАО индекс на растителните масла за периода януари'22 – април'23	51
фигура 88	ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – април 2023 г.	52
фигура 89	Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'22/април'23.....	52

фигура 90 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/април'23.....	53
фигура 91 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'22 – април'23	54
фигура 92 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – април 2023 г.	54
фигура 93 ФАО индекс на месата за периода януари 2022 г. – април 2023 г	55
фигура 94 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – април 2023 г.	56
фигура 95 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2022 г. – април 2023 г.	57
фигура 96 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – април 2023 г.	57
фигура 97 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'22 – април'23	58
фигура 98 Цена на захар на Лондонската стокова борса през януари'14 – април'23	59

Увод

През април на пазара на храни се запазва тенденцията на успокояване на цените.

При цените на стоките от стоквата група на хранителните продукти като цяло е отчетено движение надолу, в тесни ценови диапазони, като се запазват високите нива на стойностите.

Пазарът на олио се успокоява, като е отчетен низходящ тренд, а възходящата тенденция на цените на яйцата се запазва, макар и с по-слаби темпове. Цените на млечните произведения запазват сравнително стабилни стойности, с леки колебания надолу. Трендовете на цените на месните произведения са разнопосочни, като преобладават макар и слаби низходящи тенденции. При цените на плодовете и зеленчуците се наблюдават характерните за тези стоки сезонни колебания, водещи до разнопосочни тенденции.

На **месечна база** на пазара на храни преобладаващите трендове са низходящи. Намаляването на цената на олиото през последните месеци води до успокояване на пазара,

При цените на млечните произведения трендът от предходните месеци се обръща и се наблюдава лек спад на стойностите. Промяната на месечните цени на месата и месните произведения през април спрямо март също като цяло е надолу.

В резултат на много високата база от предходните месеци, на **годишна база** цените на повечето основни хранителни стоки бележат ръст, който е средно в диапазона 10 - 40%. Рязкото покачване на цената на яйцата през есента на предходната година и достигането на пикови стойности през месец март, е причина да бъде отчетен значителен ръст на стойностите на годишна база от 46%. Устойчивият възходящ тренд на цената на захарта през миналата година рефлектират върху отчетения силен ръст на стойностите на годишна база от 26%. Увлечение от 5 – 10% има при цените и на другите стоки от тази група. Трайният низходящ тренд на цената на олиото от началото на настоящата година води до

отчетен спад на годишна база от 29%. Стабилна остава и цената на годишна база на брашното.

Поскъпване спрямо същия месец на миналата година има при всички млека и млечни продукти, което е в диапазона 10 - 30%. На пазара на месо през април също се наблюдават значителни колебания нагоре, като цените на пилето и пилешките разфасовки, както и на месните произведения бележат значителен ръст на годишна база от около 10-20%. По-стабилна остава единствено цената на свинското месо. Цените на рибите, с изключение на скумрията, поскъпват спрямо същия месец на предходната година. Аналогично е движението на цените на захарните изделия.

През месец април цените на зеленчуците и плодовете следват характерните сезонни трендове, като се наблюдава поскъпване на по-голяма част от зеленчуците и плодовете, което при цената на зрелия лук надвишава 180 процента.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец април в **периода 2016 – 2023 г.** показва, че през тази година цените на повечето хранителни продукти са най-високи за периода. Темповете на нарастване на цените са най-силно изразени при захарта, ориза, яйцата и млечните произведения. Изключение от общата тенденция правят цените на олиото, свинското месо и рибата, цената на брашното и маслото се задържат около нивата от същия месец на предходната година.

Тенденциите при движението на цените на част от плодовете и зеленчуците са възходящи спрямо предходните години, а при зрелия лук са отчетени пикови за периода стойности. Известно стабилизиране се наблюдава при цените на зелето, зелената салата, доматиите и лимоните.

От наблюдаваните от Комисията 149 стоки е направена извадка от 27 хранителни стоки, включени в **потребителската кошница**. 13 от тях са основни хранителни стоки и 14 съответно плодове и зеленчуци. Анализът на стойността за единица продукт на стоките от потребителската кошница показва, че през месец април 2023 г. сумата е най-високата спрямо същия месец за периода 2016 – 2023 г. Нарастването на годишна база е сравнително малко, в резултат на известното успокояване на пазара през април тази година, на фона на рязкото поскъпване на повечето храни през пролетта на миналата година.

Повишението на стойността на потребителската кошница на годишна база е 10 пункта (9.6%), а увеличението за последните осем години е 83 пункта или 72%.

Месечната **инфлация** през април 2023 г. по данни на НСИ е 0,3%, а годишната инфлация спрямо април 2022 г. е 11,6%.

През април кривата на **Индекса на тържищните цени** има слаб възходящ тренд, което се дължи основно на покачването на цените на зеленчуците и плодовете. Аналогични са изводите от наблюдението на груповите¹ индекси на тържищните цени със стабилизиране на стойностите през месеца на индексите на млечните и месните произведения, спад на стойностите на индекса на хранителните стоки и покачване на индекса на плодовете и зеленчуците.

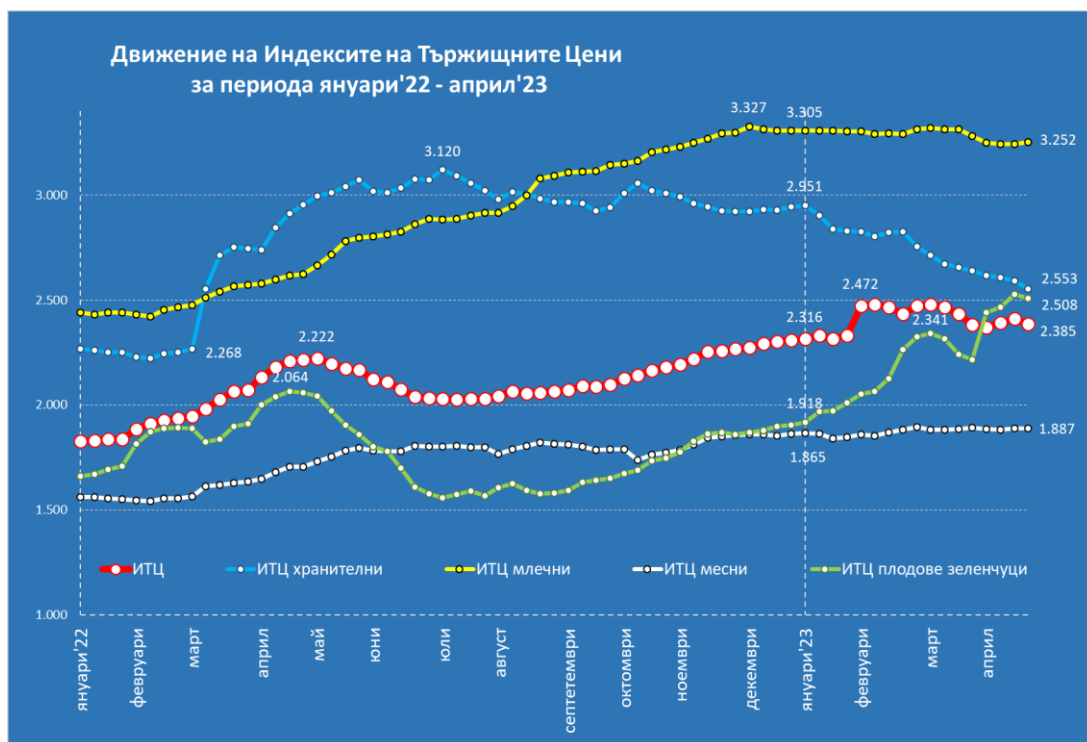
През месец април на **международния пазар** се наблюдава рязко покачване на цената на захарта и слаб ръст на цените на месата, а цените на зърнените храни, млечните продукти и растителните масла продължават да се понижават.

¹ ИТЦ на хранителните стоки, на млечните произведения, на месните произведения и на плодовете и зеленчуците

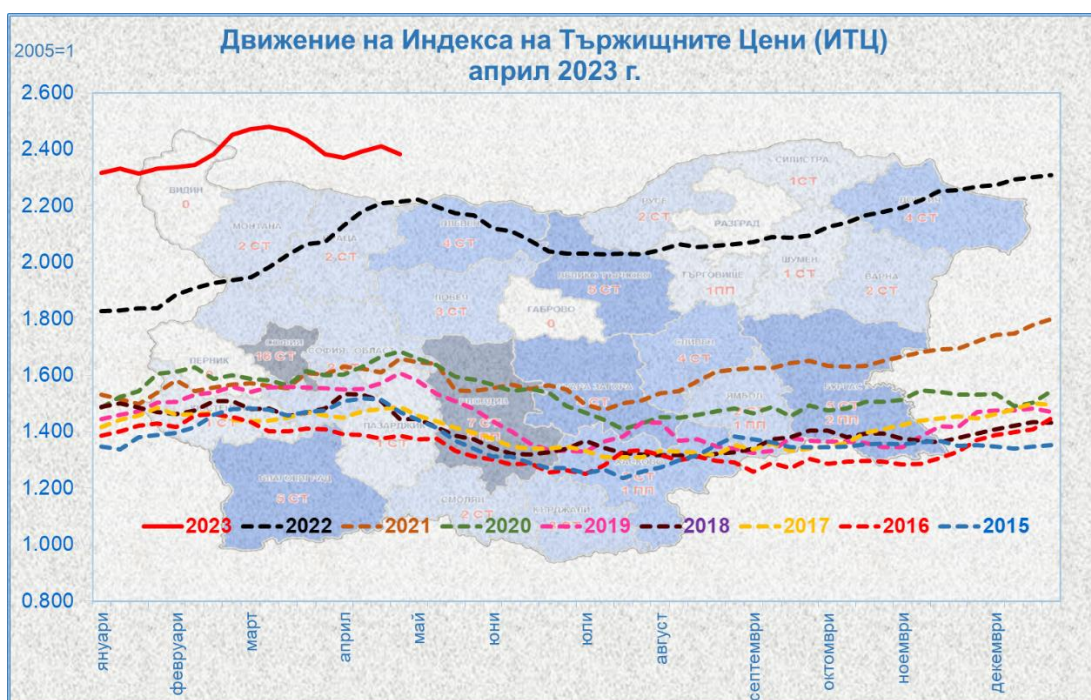
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

В началото на месец април кривата на ИТЦ стартира от ниво 2,370 пункта. През следващите седмици се наблюдава траен макар и слаб възходящ тренд, който започва през последната седмица на месец март. В края на април индексът стъпва на ниво от 2,385 пункта и спрямо първата седмица е отчетен ръст от 0,6%.

Средномесечните стойности през април са с 2% по-ниски спрямо предходния месец, а на годишна база е отчетен ръст на индекса от 9,4%. Таблица 1, фигура 3

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец април 2023 г.

фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2023 г.

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към април 2023 г. ^{*2}

месец	седмица	ИТЦ Индекс на Тържищните Цен	ИТЦ на хранителните стоки	ИТЦ на млечните продукти	ИТЦ на месните продукти	ИТЦ на плодвете и зеленчуци
януари'22	1	1.827	2.267	2.442	1.561	1.660
	2	1.830	2.261	2.430	1.562	1.671
	3	1.838	2.250	2.440	1.556	1.692
	4	1.839	2.250	2.439	1.552	1.709
февруари	1	1.886	2.229	2.432	1.545	1.816
	2	1.910	2.222	2.422	1.544	1.872
	3	1.927	2.246	2.453	1.554	1.889
	4	1.938	2.252	2.467	1.556	1.892
март	1	1.947	2.268	2.476	1.563	1.887
	2	1.982	2.553	2.511	1.611	1.825
	3	2.026	2.713	2.541	1.620	1.837
	4	2.065	2.752	2.565	1.629	1.897
	5	2.072	2.745	2.571	1.634	1.912
април	1	2.132	2.740	2.579	1.648	2.001
	2	2.182	2.844	2.598	1.681	2.040
	3	2.210	2.911	2.618	1.705	2.064
	4	2.216	2.955	2.624	1.706	2.060
май	1	2.222	2.995	2.666	1.733	2.043
	2	2.197	3.011	2.717	1.753	1.971
	3	2.174	3.040	2.782	1.784	1.906
	4	2.168	3.073	2.796	1.796	1.861
юни	1	2.122	3.018	2.804	1.783	1.802
	2	2.111	3.011	2.813	1.781	1.781
	3	2.076	3.033	2.825	1.781	1.700
	4	2.039	3.074	2.862	1.806	1.608
	5	2.032	3.072	2.885	1.803	1.577
юли	1	2.030	3.120	2.883	1.801	1.558
	2	2.028	3.093	2.888	1.807	1.573
	3	2.031	3.057	2.901	1.800	1.591
	4	2.029	3.022	2.915	1.798	1.569
август	1	2.043	2.978	2.916	1.768	1.607
	2	2.064	3.014	2.948	1.789	1.624
	3	2.055	3.004	3.000	1.806	1.595
	4	2.060	2.982	3.077	1.822	1.578
	5	2.065	2.965	3.092	1.814	1.581
септември	1	2.073	2.967	3.108	1.811	1.595
	2	2.089	2.959	3.111	1.801	1.633
	3	2.086	2.925	3.113	1.788	1.642
	4	2.096	2.940	3.143	1.788	1.652
октомври	1	2.125	3.008	3.151	1.789	1.672
	2	2.141	3.057	3.163	1.736	1.688
	3	2.166	3.020	3.203	1.763	1.735
	4	2.179	3.008	3.218	1.772	1.747
ноември	1	2.194	2.993	3.231	1.785	1.776
	2	2.219	2.961	3.248	1.813	1.828
	3	2.254	2.943	3.267	1.844	1.863
	4	2.257	2.923	3.294	1.852	1.868
	5	2.268	2.923	3.296	1.856	1.861
декември	1	2.275	2.922	3.327	1.860	1.868
	2	2.294	2.932	3.314	1.861	1.878
	3	2.302	2.927	3.308	1.855	1.899
	4	2.310	2.944	3.307	1.863	1.906
януари'23	1	2.316	2.951	3.305	1.865	1.918
	2	2.333	2.902	3.307	1.864	1.968
	3	2.314	2.839	3.306	1.842	1.973
	4	2.331	2.829	3.302	1.846	2.012
февруари	1	2.472	2.825	3.303	1.861	2.051
	2	2.480	2.802	3.292	1.854	2.064
	3	2.467	2.822	3.293	1.870	2.128
	4	2.435	2.825	3.292	1.882	2.265
	5	2.472	2.754	3.313	1.896	2.323
март	1	2.480	2.715	3.320	1.882	2.341
	2	2.467	2.670	3.312	1.883	2.315
	3	2.435	2.655	3.313	1.886	2.241
	4	2.383	2.640	3.281	1.892	2.216
април	1	2.370	2.618	3.248	1.887	2.440
	2	2.393	2.608	3.241	1.881	2.467
	3	2.411	2.590	3.244	1.887	2.528
	4	2.385	2.553	3.252	1.887	2.508

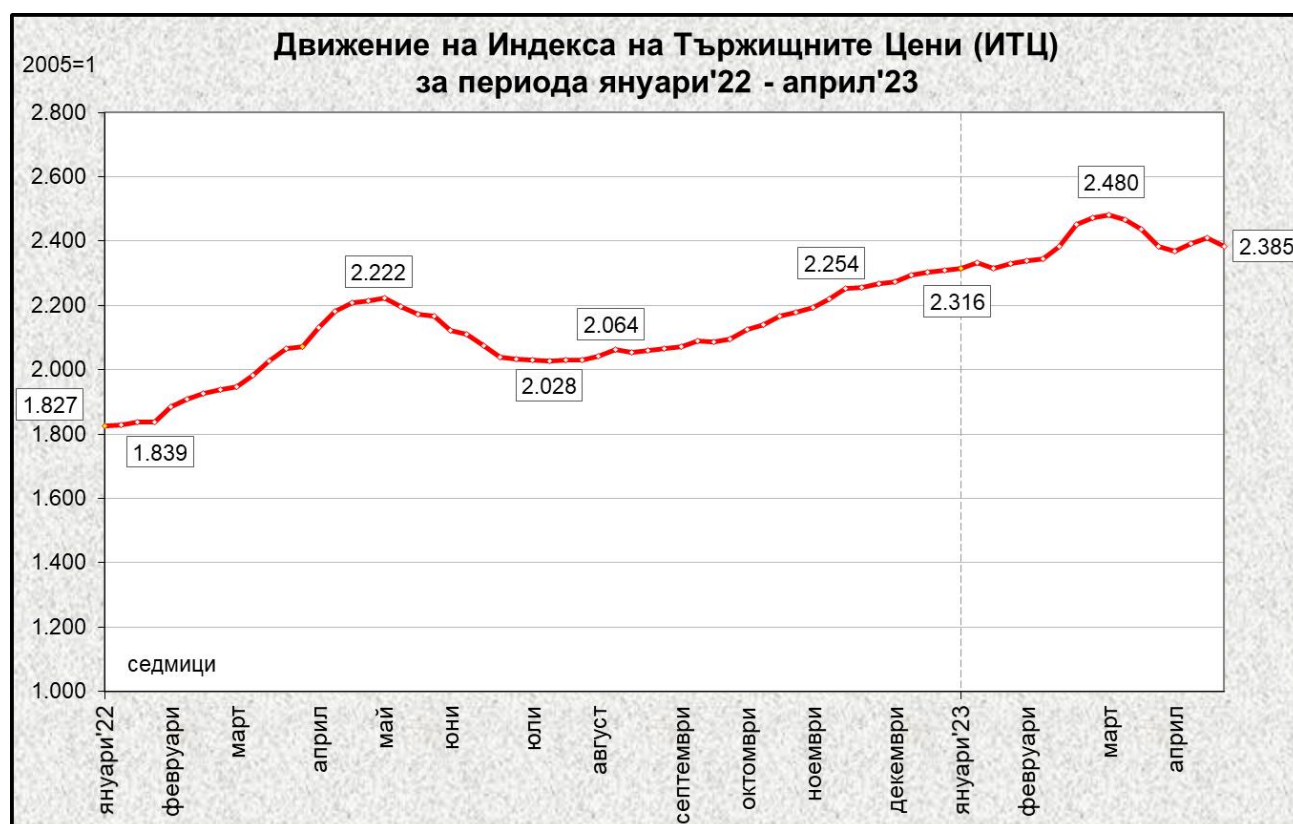
² * Хистограмите в колоните показват движението на стойностите за периода

Лекото покачван на индекса през април се дължи най-вече на увеличението на цените на плодове и зеленчуците. Въпреки стабилизирането на цените на стоките от другите стокови групи, техните стойности остават на високи нива.

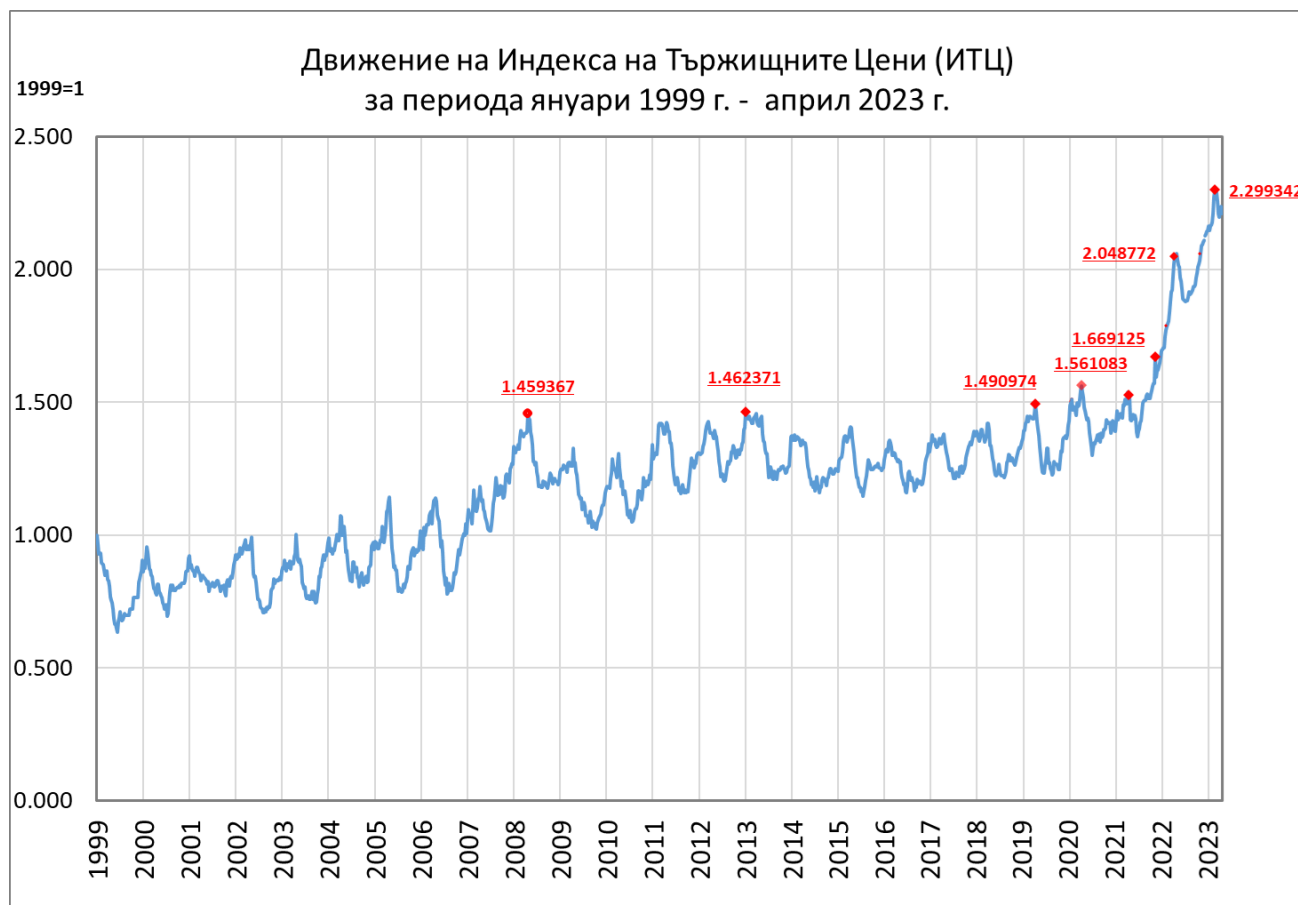
През м. април 2023 г. кривата на Индекса на тържищните цени запазва тенденциите на движение от предходните години и въпреки намалението и стабилизирането на стойностите през месец април настоящата година, нивата остават изключително високи. *фигура 1, фигура 2*

Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. – април 2023 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото. Най-високите стойности за този период индексът достига през първата седмица на май 2022 г., както и през първата седмица на март 2023 г.

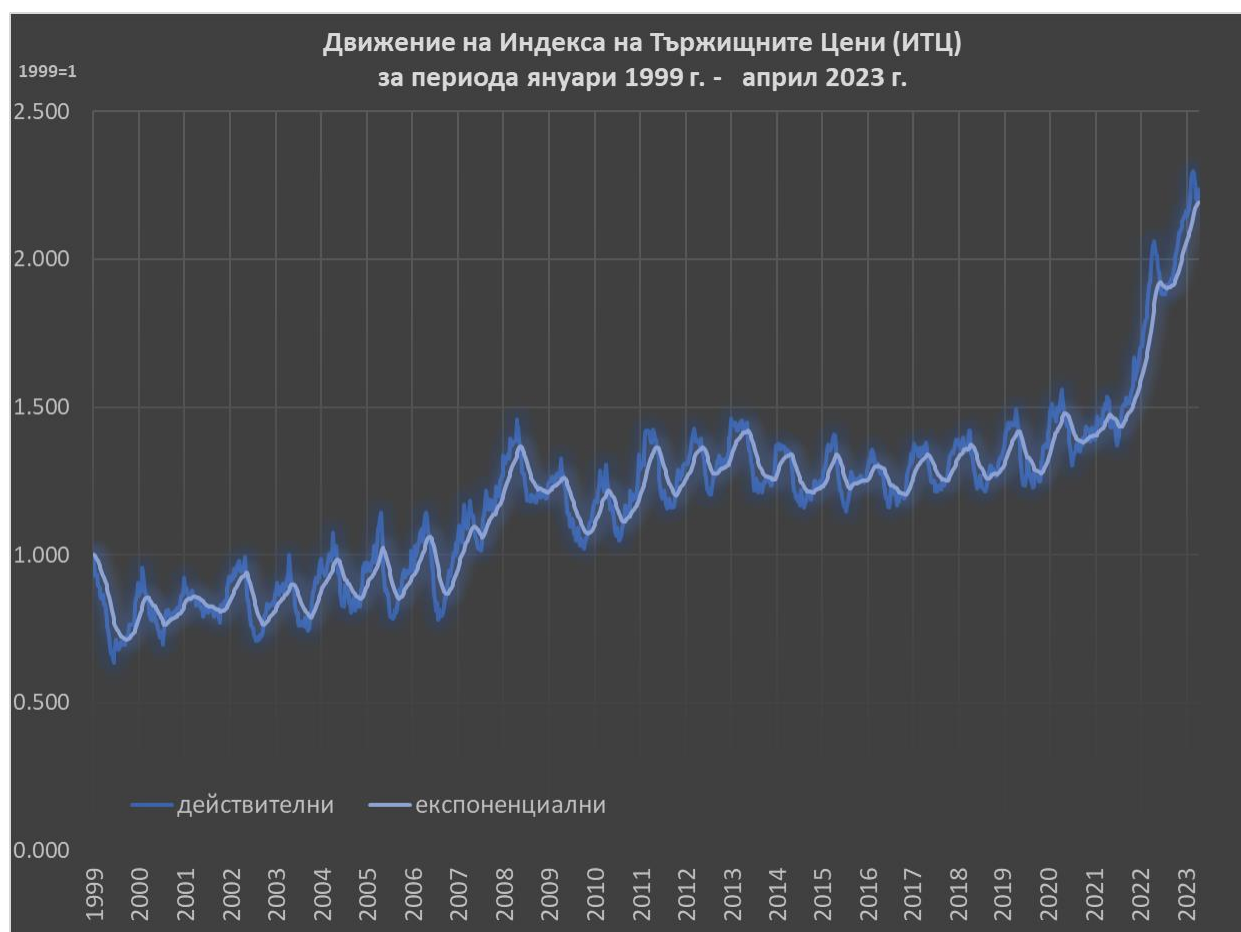
Пикови стойности, но на значително по-ниска нива, са достигнати и през зимата на 2008, 2013 и 2019 г. *фигура 4, фигура 5*

фигура 3 ИТЦ за периода януари 2022 г. – април 2023 г.

фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – април 2023 г.

фигура 5 ИТЦ за периода януари 1999 г. – април 2023 г. (експоненциално изгладен ред)

Хранителни стоки

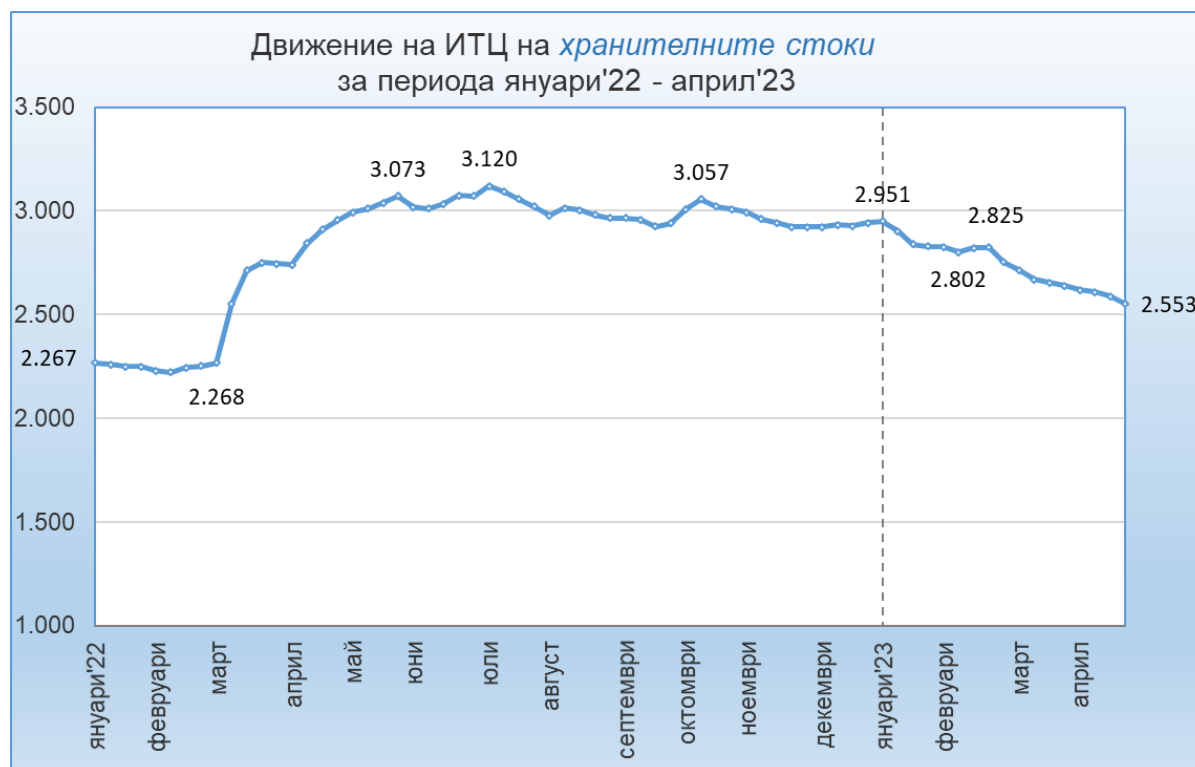
- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав³.

В началото на април 2023 г. ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 2,618 пункта. През следващите седмици стойностите падат до 2,553 пункта и това е най-ниската точка от началото на годината. Поевтиняването, макар и в тесни ценови диапазони на цените на част от стоките в тази стокова група рефлектира върху движението на кривата на индекса.

През април средномесечните стойности са с 3% под нивото от месец март и са с 9,4% и по-ниски спрямо същия месец на миналата година. *фигура 6*

В началото на юли 2022 г. стойностите на ИТЦ достигат пикови нива от 3,120 пункта, които са най-високите за периода, в който е конструиран този индекс. Високи стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше и през лятото на 2008 г. (2,048 пункта), когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г. *фигура 7*

фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2022 г. – април 2023 г.

³ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

фигура 7 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – април 2023 г.

- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения**

Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура⁴.

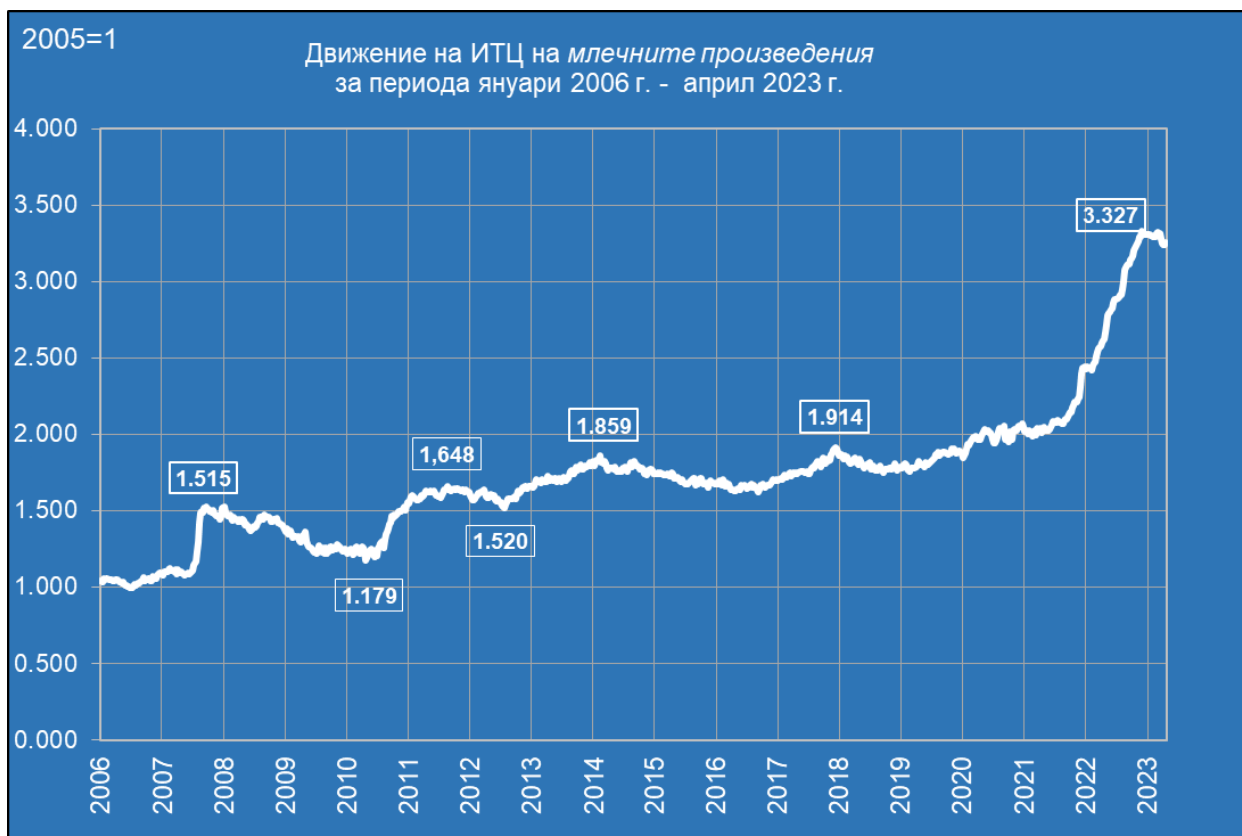
В началото на месеца стойностите стартират от ниво 3,248 пункта. През първите три седмици индексът има лек низходящ тренд. През последната седмица кривата стъпва на ниво от 3,252 пункта. Движението на този индекс през април се обуславя от задържане и спад на цените млечните произведения спрямо предходния месец. Спрямо същия месец на миналата година средномесечните стойности на този индекс са се увеличили с 24,6%, а в сравнение със предходния месец март индексът е отбелязал спад от 1,8%. *фигура 8*

Ретроспекцията на движението на индекса на млечните произведения показва, че пиковите стойности са достигнати през първата седмица на декември 2022 г. (3,3274 пункта). Рязък скок на цените на млечните произведения, особено на кравето масло, имаше и през втората половина на 2017 г. *фигура 9*

⁴ Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2022 г. – април 2023 г.

фигура 9 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – април 2023 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения**

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата⁵ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

В началото на месец април ИТЦ на месото стартира от ниво 1,887 пункта. С леки колебания през втората сезмица индексът има стабилен характер. Незначителните колебания при движението на кривата през месеца се дължи на лекото поевтиняване на част от месните произведения.

В сравнение със същия месец на предходната година, стойностите са с 12 % по-високи. *фигура 10*

В резултат на плавния, но устойчив възходящ тренд на индекса от началото на 2023 г., стойностите достигнати през последната седмица на февруари минават над пиковите нива от четвъртата седмица на месец август 2022 г.

Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения бяха отчетени и през м. октомври 2020 г – 1.472 пункта.

С покачването на стойностите през месец юни 2021 г., кривата достигна нов пик от 1.486 пункта.

В резултат на плавното и устойчиво покачване на индекса през следващите месеци на 2021 г., през ноември отново са достигнати най-високи към онзи момент нива. *фигура 11*

⁵ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скумрия).

фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2022 г. – април 2023 г.

фигура 11 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – април 2023 г.

- **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Движението на цените на едро на хранителните стоки през м. април показва низходящ тренд при някои от тях, като спрямо март е отчетен спад на цената на олиото с 6% и с 1,2% на ориза. Цените на останалите стоки от групата се задържат около нивата от предходния месец, а яйцата поскъпват на месечна база с 2%.
фигура 12, Таблица 2

При млечните произведения през месец април също се наблюдава успокояване на пазара, като цените се задържат около и малко под нивата от март, но стойностите остават много високи. Отчетено е по-значително поевтиняване на киселото мляко и на кашкавала с около 3%.

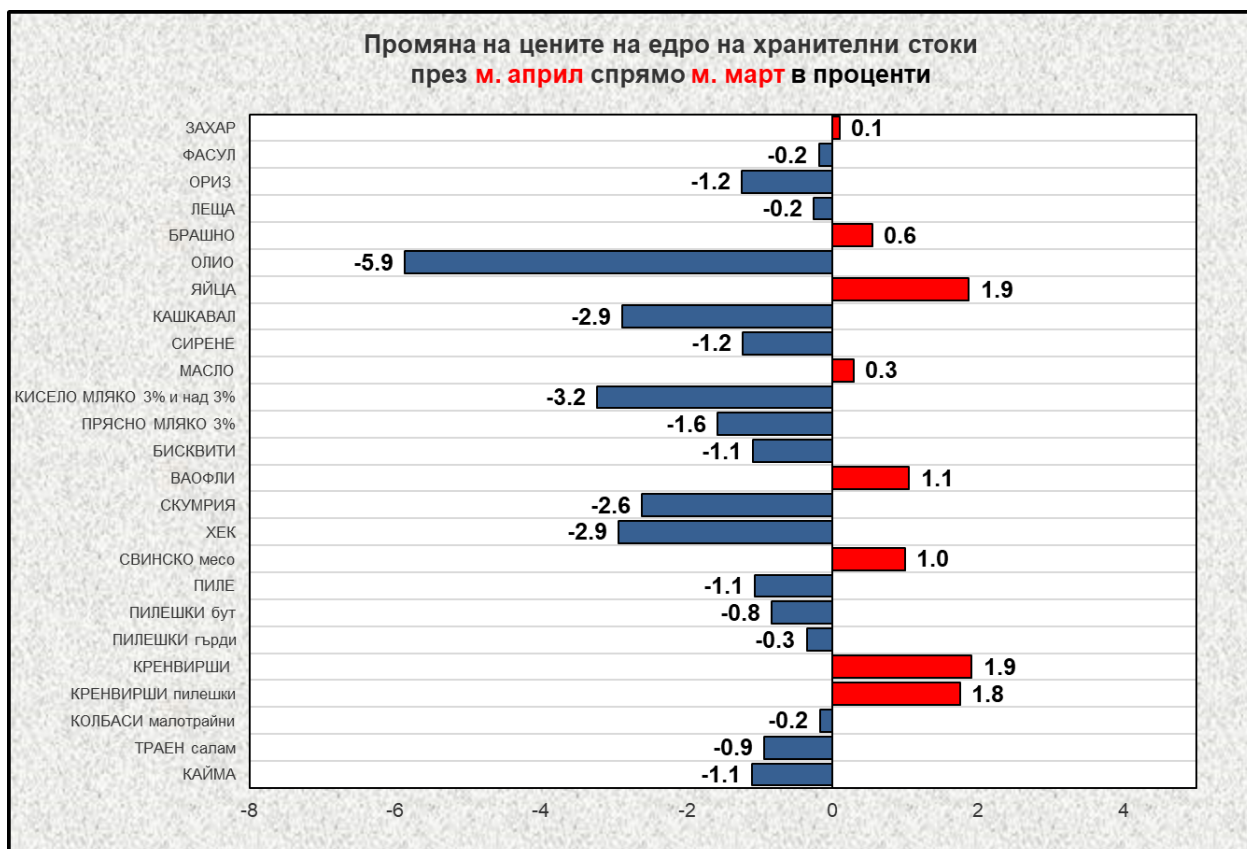
Колебанията на цените на месото и месните произведения през анализирания месец са с разнопосочни тенденции, но движенията в двете посоки са в тесни ценови диапазони. Поскъпване с около 1-2% има при кренвиршите и свинското месо, а останалите стоки от групата бележат спад с около 1%.

При групата на сладкарските изделия (бисквити, вафли) има задържане на цените около нивата от предходния месец. Месечните наблюдения на рибите показват спад на цените с около 3%.

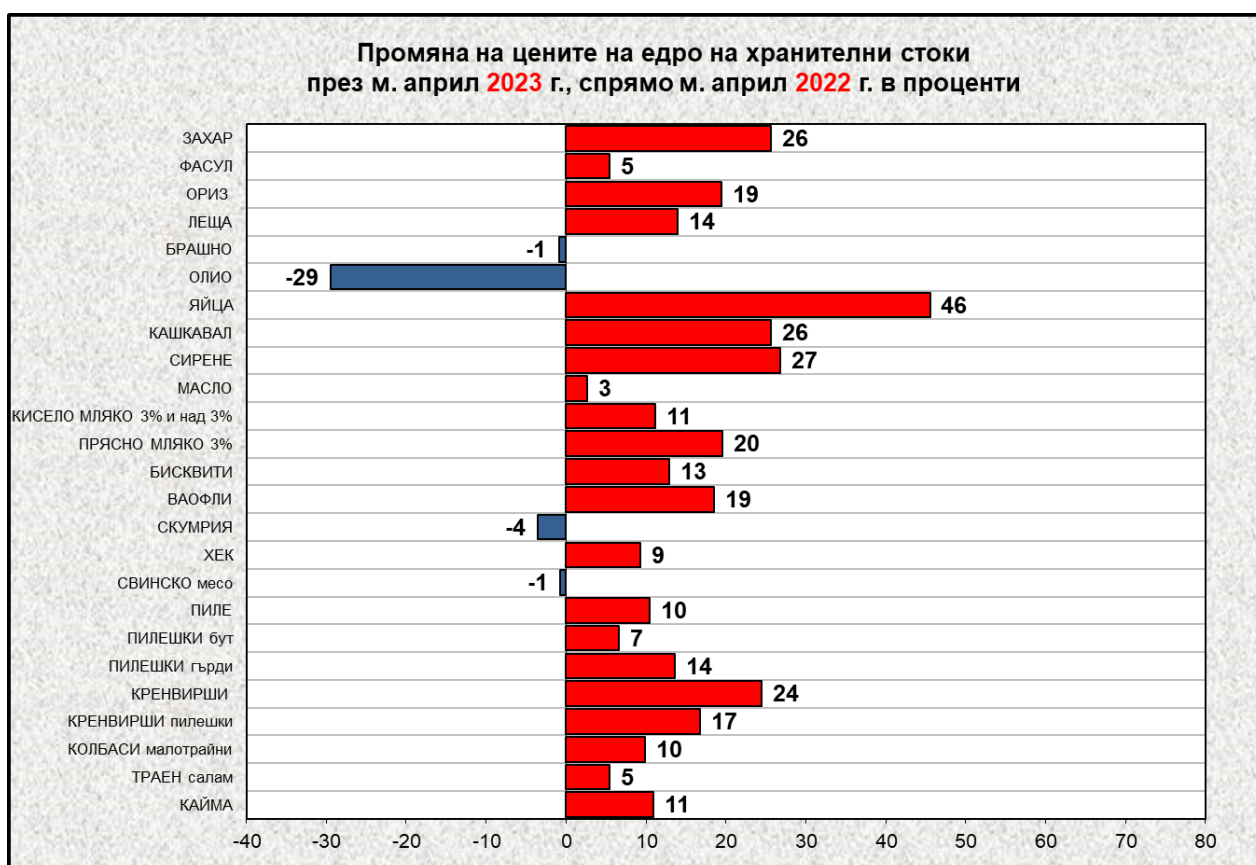
Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за април'23 г. на месечна, годишна база*⁶

СТОКА	март'23	април'23			април'22		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	2.51	2.51	0.1	0.00	2.00	26	0.51
ФАСУЛ	4.12	4.11	-0.2	-0.01	3.90	5	0.21
ОРИЗ	3.23	3.19	-1.2	-0.04	2.67	19	0.52
ЛЕЩА	4.01	4.00	-0.2	-0.01	3.51	14	0.49
БРАШНО	1.36	1.37	0.6	0.01	1.38	-1	-0.01
ОЛИО	3.75	3.53	-5.9	-0.22	5.00	-29	-1.47
ЯЙЦА	0.40	0.41	1.9	0.01	0.28	46	0.13
КАШКАВАЛ	18.25	17.73	-2.9	-0.52	14.11	26	3.62
СИРЕНЕ	11.40	11.26	-1.2	-0.14	8.88	27	2.38
МАСЛО	2.58	2.59	0.3	0.01	2.52	3	0.07
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	1.24	1.20	-3.2	-0.04	1.08	11	0.12
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	2.54	2.50	-1.6	-0.04	2.09	20	0.41
БИСКВИТИ	1.85	1.83	-1.1	-0.02	1.62	13	0.21
ВАУФЛИ	3.80	3.84	1.1	0.04	3.24	19	0.60
СКУМРИЯ	5.08	4.95	-2.6	-0.13	5.13	-4	-0.18
ХЕК	6.15	5.97	-2.9	-0.18	5.46	9	0.51
СВИНСКО МЕСО	9.04	9.13	1.0	0.09	9.20	-1	-0.07
ПИЛЕ	6.14	6.08	-1.1	-0.06	5.50	10	0.58
ПИЛЕШКИ бут	4.84	4.80	-0.8	-0.04	4.50	7	0.30
ПИЛЕШКИ гърди	11.44	11.40	-0.3	-0.04	10.03	14	1.37
КРЕНВИРШИ	7.83	7.98	1.9	0.15	6.41	24	1.57
КРЕНВИРШИ пилешки	5.13	5.22	1.8	0.09	4.47	17	0.75
КОЛБАСИ малотрайни	5.92	5.91	-0.2	-0.01	5.38	10	0.53
ТРАЕН салам	11.84	11.73	-0.9	-0.11	11.12	5	0.61
КАЙМА	8.66	8.57	-1.1	-0.09	7.72	11	0.85

⁶ * Стрелките в колоните на таблицата показват посоката на промяната на цените на месечна и годишна база и големината на изменението в левова стойност.

фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. април 2023 г. на месечна база

фигура 13 Промяна на цените на хранителните стоки през м. април 2023 г. на годишна база

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки с изключение на олиото, брашното, свинското месо и рибата, се наблюдават изцяло възходящи тенденции. *Таблица 2, фигура 13*

Най-голям ръст на годишна база е отчетен при цената на яйцата с 46% (13 ст./бр.) Поскъпването на годишна база на останалите стоки от тази група е в диапазона 6 - 26%.

Въпреки известното успокояване на пазара на млечните произведения през последните два-три месеца, в резултат на устойчивия възходящ тренд на техните цени през цялата 2022 г., на годишна база е отчетено поскъпване с около 20-25%. *фигура 43, фигура 47*

Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база показват изцяло възходящи тенденции, като поскъпването е в диапазона 5-20%. Най-голям ръст е отбелязан при цента на пилешките разфасовки и кренвиршите.

Стабилна се задържа цената на свинското месо, чиято цена се е понижила спрямо същия месец на миналата година с 1%.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват поскъпване с 9% на хека и поевтиняване с 4% на скумрията.

При цените на захарните изделия се наблюдава ръст от 13-19%.

• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през април 2016 / 2023

Таблица 3 Цени на едро на хранителните стоки през м. април за периода 2016/2023 г.*⁷

април	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО месо	ПИЛЕ	КАЙМА	стойност на единица продукт
2016	1.42	2.69	1.83	0.81	2.10	0.17	9.53	5.30	1.26	3.86	6.83	3.67	4.59	44
2017	1.57	3.38	1.83	0.74	2.12	0.20	10.10	5.68	1.46	3.69	6.46	3.59	4.52	45
2018	1.13	3.24	1.93	0.76	1.96	0.22	10.28	5.94	2.17	3.81	6.68	3.88	4.78	47
2019	1.16	3.32	1.84	0.84	1.89	0.19	9.92	5.74	2.19	3.57	7.11	3.70	4.55	46
2020	1.39	3.74	2.10	0.95	2.11	0.20	10.69	6.56	2.01	4.16	9.51	3.92	5.65	53
2021	1.32	3.58	2.23	0.95	3.05	0.18	10.90	6.79	1.94	4.78	9.00	3.97	5.92	55
2022	2.00	3.90	2.67	1.38	5.00	0.28	14.11	8.88	2.52	5.13	9.20	5.50	7.72	68
2023	2.51	4.11	3.19	1.37	3.53	0.41	17.73	11.26	2.59	4.95	9.13	6.08	8.57	75
Sparklines														

*⁷ Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на единица продукт за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока през годините чрез Sparklines (блещукащи линии).

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец април в периода 2016 – 2023 г. показва, че през тази година цените на повечето хранителни продукти, предмет на този анализ са най-високи за периода. *Таблица 3*

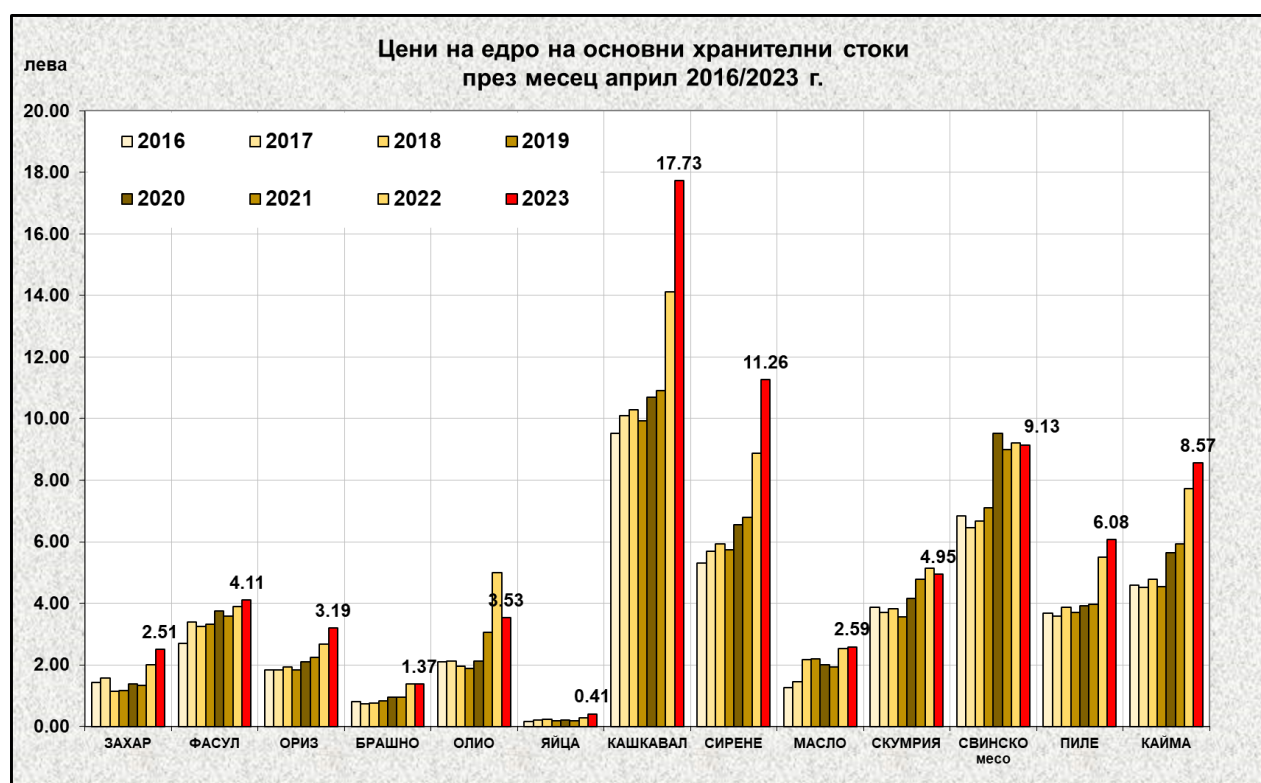
Поскъпването спрямо същия месец на предходните седем години е най-силно изразено при захарта, фасула, ориза, яйцата и млечните произведения.

Цената на брашното се доближава до нивото от предходната година.

Цените на пилето и каймата през месец април тази година също са най-високи.

Цената на свинското месо през 2023 г. е по-ниска спрямо същия месец на предходните три години.

Цената на скумрията през тази година се доближава до нивото от 2021 г. и е по-висока 2022 г. *фигура 14*

фигура 14 Цени на едро на харнителните стоки през м. април 2016/2023 г.

Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през април за периода 2016/2023 г. *⁸

Стойност на потребителската кошница за единица продукт на база на цените на 27 хранителни стоки			
април	хранителни стоки	плодове и зеленчуци	общо
2016 г.	44	22	<u>66</u>
2017 г.	45	26	<u>71</u>
2018 г.	47	27	<u>74</u>
2019 г.	46	30	<u>76</u>
2020 г.	53	28	<u>81</u>
2021 г.	55	27	<u>82</u>
2022 г.	68	36	<u>104</u>
2023 г.	75	39	<u>114</u>

Анализът на стойността за единица продукт на 13 хранителни стоки, включени в потребителската кошница показва, че през месец април 2023 г. сумата е 75 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 7 пункта или 10%.

Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2016 – 2023 г. Увеличението на стойността на хранителните стоки в потребителската кошница за последните осем години е 31 пункта или 70%. *Таблица 4, фигура 15*

Месечната инфлация през април 2023 г. по данни на НСИ е 0,3%, а годишната инфлация спрямо април 2022 г. е 11,6%.

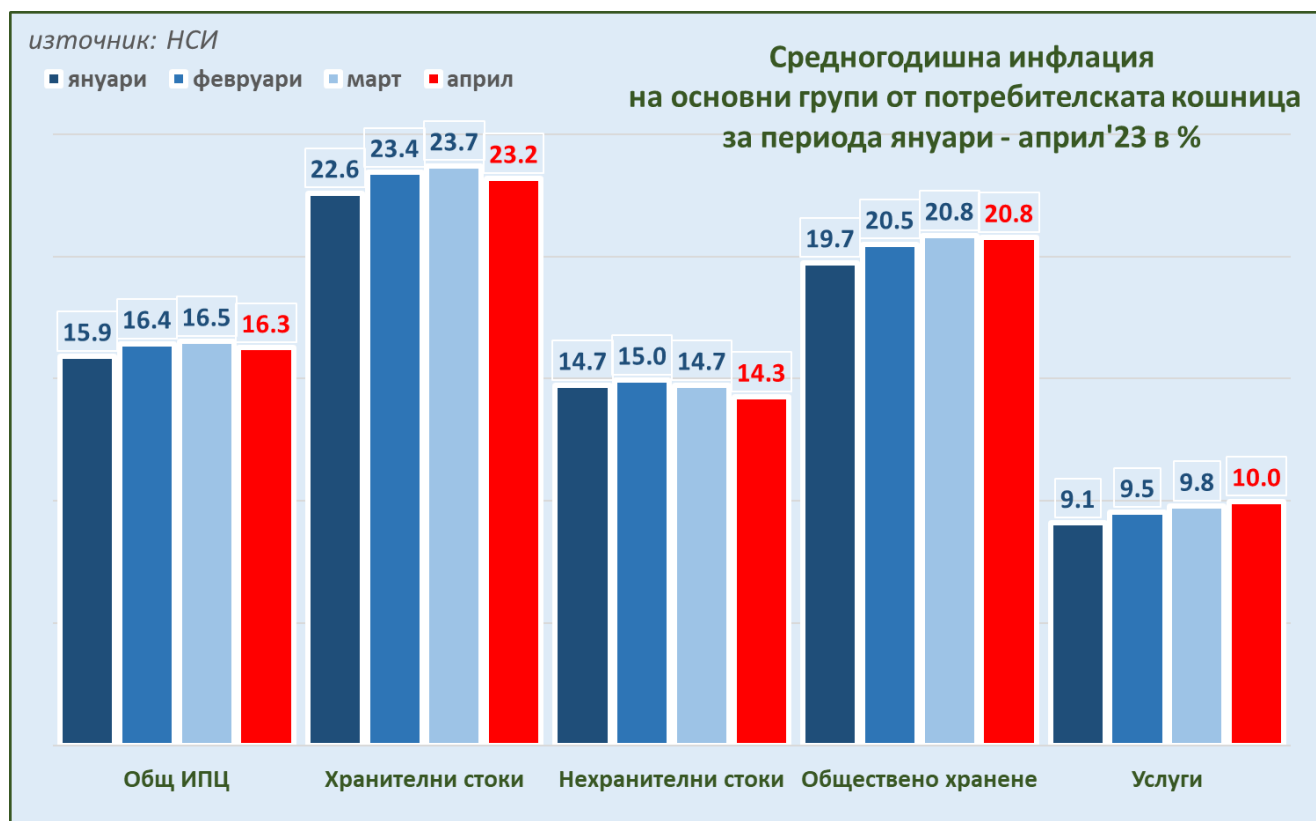
Средногодишната инфлация на основни групи от потребителската кошница за месец април е 16,3%, а на хранителните стоки тя е 23,2%.

С изключение на услугите, при другите основни групи от потребителската кошница през месеца се наблюдава задържане и лек спад на стойностите. *фигура 16*

⁸ *Хоризонталните хистограми в колоните визуализират движението на стойностите през годините

фигура 15 Стойност на потребителската кошница през април 2016/2023 г. (ДКСБТ)

фигура 16 Инфлация на основни групи от потребителската кошница за периода януари – април 2023 г.

- Анализ на цените на едро и на дребно през април 2023 г.

Таблица 5 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2023 г.*⁹

СТОКА	цени на едро	цени на дребно	надценка в %	надценка в лв.
ЗАХАР	2.51	2.86	14	0.35
ОЛИО	3.53	4.56	29	1.03
БРАШНО	1.37	1.66	21	0.29
ЯЙЦА	0.41	0.53	29	0.12

Наблюдението на цените на едро и на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро са най-големи при яйцата и олиото – 29%, следвани от брашното – 21% и захарта съответно 14%. Таблица 5, фигура 17

фигура 17 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2023 г.

⁹ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

Таблица 6 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2022 и 2023 г.*¹⁰

стока	едро			дребно		
	април 2023 г.	април 2022 г.	промяна %	април 2023 г.	април 2022 г.	промяна %
ЗАХАР	2.51	1.99	26	2.86	2.20	30
ОЛИО	3.53	4.94	-29	4.56	6.11	-25
БРАШНО	1.37	1.40	-2	1.66	1.80	-8
ЯЙЦА	0.41	0.28	46	0.53	0.32	66

фигура 18 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през април 2022 и 2023 г.

Сравнителният анализ на цените на едро и на дребно през април 2023 г. спрямо 2022 г. показва, че захарта и яйцата през 2023 г. са поскъпнали, както на едро, така и на дребно, а при олиото и брашното е отчетен спад на цените на годишна база. При захарта поскъпването на едро е 26%, а на дребно то е 30%.

През април тази година яйцата на едро са поскъпнали на годишна база с 46%, а на дребно съответно с 66%. При олиото е отчетено намаление на цените, като на едро то е 29%, а на дребно и то е 25%. Цената на едро на брашното се е понижила спрямо същия месец на миналата година с 2%, а на дребно се наблюдава спад от 8%. *Таблица 6, фигура 18*

От направения анализ следва, че ножицата между цените на едро и на цените на дребно е в диапазона 14-29%. *Таблица 5*

¹⁰ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

- Анализ на цените на хранителни стоки по региони**

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони през месец април показва, че маржът на цените в различните области от средната за страната цена е в диапазона 63 - 109%. Таблица 7, фигура 19

Средната за страната през месец април 2023 г. цена на захарта е 2,45 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Пловдив – 2.82 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Бургас – 1,73 лв./кг. На по-висока от средната за страната цена захарта се е търгувала в 71% от тържищата. В две области цената се доближава до средната за страната, а отклоненията в цените в различните региони са 63%.

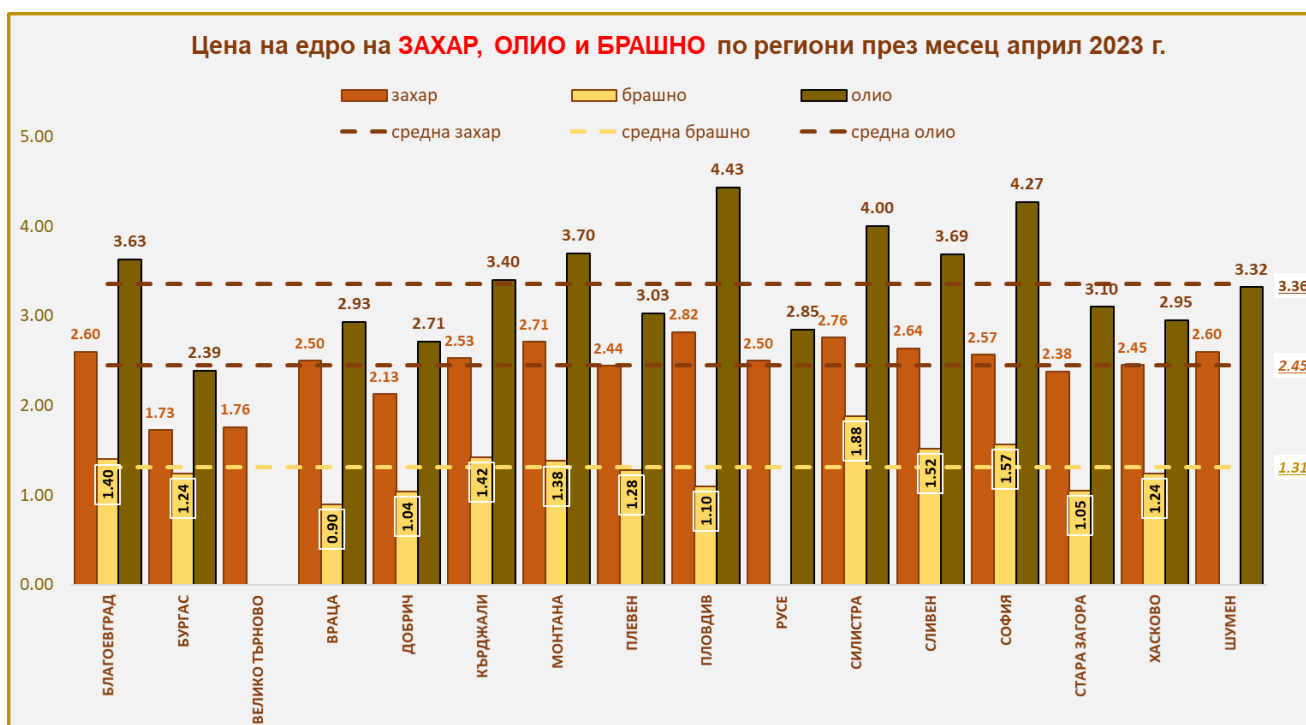
При средна за страната цена на олиото 3,36 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 4,43 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в област Бургас – 2,39 лв./л. Отклоненията в цените в различните региони са 85%. В 46% от тържищата олиото се е търгувало над средната за страната цена и две области цената се доближава до средната за страната.

На най-висока средна цена през април брашното се е търгувало в Силистренска област – 1,88 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Враца – 0,90 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 1,31 лв./кг. В 50% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, в една област цената се доближава до средната за страната, а маржът в цените в различните региони е 109%.

Таблица 7 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец април 2023 г.*¹¹

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	изменение спрямо средната	БРАШНО	средна брашно	изменение спрямо средната	ОЛИО	средна олио	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГГРАД	▲ 2.60	2.45	6	▲ 1.40	1.31	7	▲ 3.63	3.36	8
БУРГАС	▼ 1.73	2.45	-29	▼ 1.24	1.31	-5	▼ 2.39	3.36	-29
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	▼ 1.76	2.45	-28		1.31			3.36	
ВРАЦА	▲ 2.50	2.45	2	▼ 0.90	1.31	-31	▼ 2.93	3.36	-13
ДОБРИЧ	▼ 2.13	2.45	-13	▼ 1.04	1.31	-21	▼ 2.71	3.36	-19
КЪРДЖАЛИ	▲ 2.53	2.45	3	▲ 1.42	1.31	8	▲ 3.40	3.36	1
МОНТАНА	▲ 2.71	2.45	11	▲ 1.38	1.31	5	▲ 3.70	3.36	10
ПЛЕВЕН	▲ 2.44	2.45	0	▲ 1.28	1.31	-2	▼ 3.03	3.36	-10
ПЛОВДИВ	▲ 2.82	2.45	15	▼ 1.10	1.31	-16	▲ 4.43	3.36	32
РУСЕ	▲ 2.50	2.45	2		1.31		▼ 2.85	3.36	-15
СИЛИСТРА	▲ 2.76	2.45	13	▲ 1.88	1.31	44	▲ 4.00	3.36	19
СЛИВЕН	▲ 2.64	2.45	8	▲ 1.52	1.31	16	▲ 3.69	3.36	10
СОФИЯ	▲ 2.57	2.45	5	▲ 1.57	1.31	20	▲ 4.27	3.36	27
СТАРА ЗАГОРА	▼ 2.38	2.45	-3	▼ 1.05	1.31	-20	▼ 3.10	3.36	-8
ХАСКОВО	▲ 2.45	2.45	0	▼ 1.24	1.31	-5	▼ 2.95	3.36	-12
ШУМЕН	▲ 2.60	2.45	6		1.31		▲ 3.32	3.36	-1
Spaklines									

¹¹ *. Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и

фигура 19 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. април 2023 г. по области

• Анализ на цените на млечни продукти по региони

Таблица 8 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец април 2023 г.*¹²

ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	изменение спрямо средната	СИРЕНЕ	средна сирене	изменение спрямо средната	МАСЛО	средна масло	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▼ 12.85	16.75	-23	▼ 11.30	11.11	2	▼ 2.60	2.62	-1
БУРГАС		16.75		▼ 8.86	11.11	-20		2.62	
ВРАЦА	▲ 18.50	16.75	10	▲ 12.35	11.11	11	▼ 2.56	2.62	-2
ДОБРИЧ	▼ 13.17	16.75	-21	▼ 6.83	11.11	-39		2.62	
КЪРДЖАЛИ	▲ 17.70	16.75	6	▲ 11.82	11.11	6	▲ 2.63	2.62	0
МОНТАНА	▲ 17.35	16.75	4	▲ 11.80	11.11	6		2.62	
ПЛЕВЕН	▲ 16.80	16.75	0	▼ 10.83	11.11	-3	▼ 2.60	2.62	-1
ПЛОВДИВ	▲ 19.33	16.75	15	▲ 11.60	11.11	4		2.62	
СИЛИСТРА		16.75		▲ 13.99	11.11	26	▲ 2.74	2.62	5
СЛИВЕН	▲ 18.00	16.75	7	▼ 8.93	11.11	-20		2.62	
СОФИЯ	▼ 15.98	16.75	-5	▲ 11.01	11.11	-1	▼ 2.57	2.62	-2
СТАРА ЗАГОРА	▲ 16.87	16.75	1	▲ 13.12	11.11	18		2.62	
ШУМЕН	▲ 17.67	16.75	5	▲ 11.98	11.11	8		2.62	
Sparklines									

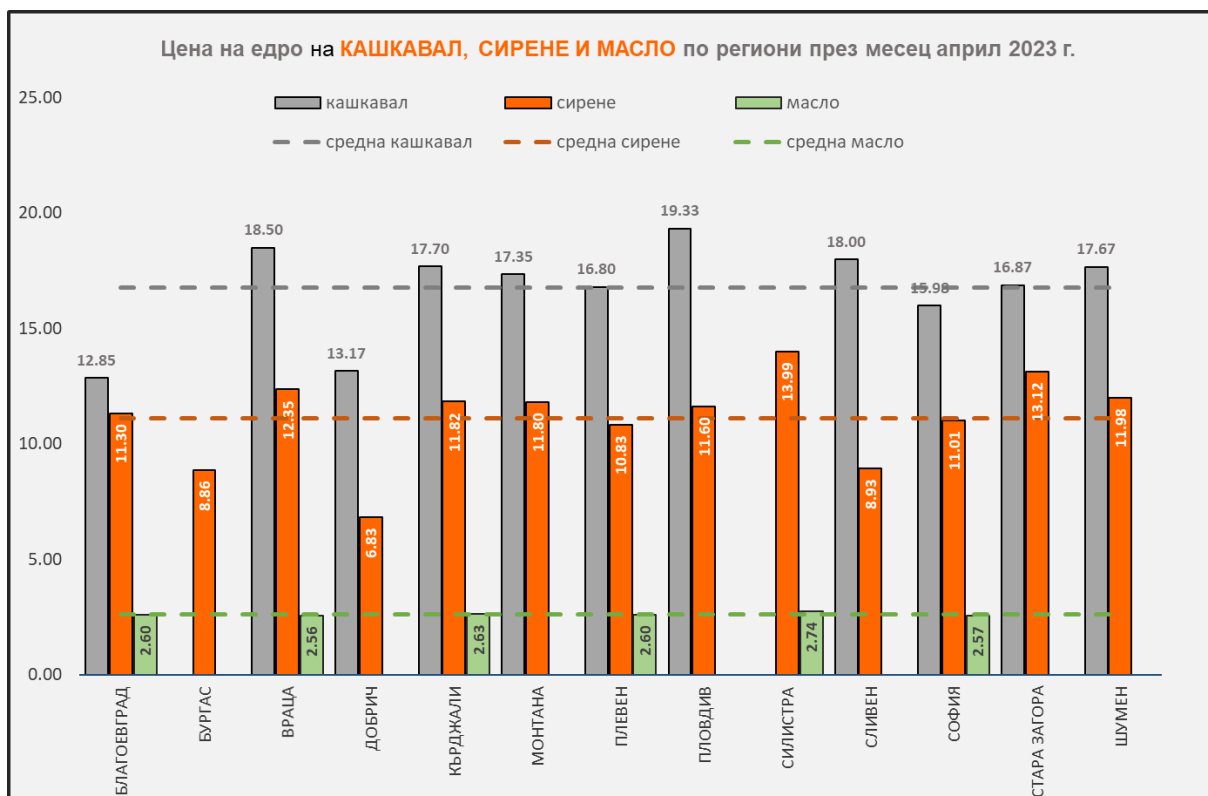
¹² Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

Анализът на цените на едро на млечните продукти кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в диапазон 7-105%, като тези отклонения са по – големи при кравето сирене. *Таблица 8, фигура 20*

Средната за страната през месец април 2023 г. цена на кашкавала е 16,75 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Пловдив – 19,33 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Благоевград – 12,85 лв./кг. В 67% от областите, в които има данни за продажби, тя е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 50%. В област Шумен и Плевен цената на кашкавала се доближава до средната за страната цена.

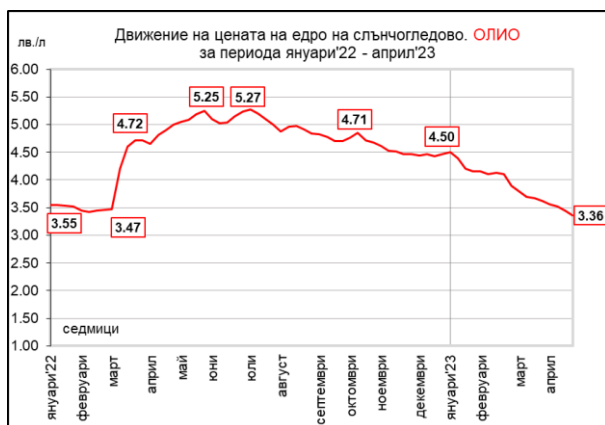
При средна за страната цена на сиренето 11,11 лв./кг, най-високи стойности са отчетени в област Силистра – 13,99 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Добрич – 6,83 лв./кг. В 63% от областите сиренето се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 105%. Този марж на цените при сиренето се дължи на различното качество и различните фирми производителки, които търгуват на съответните тържища.

При средна за страната за месец април цена на маслото 2,62 лв./бр., най-високи стойности са отчетени отново в област Силистра – 2,74 лв./бр., а минималната средна за месеца цена е била в област Враца – 2,56 лв. В 20% от областите маслото се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклонението в цените в различните региони е 7%. В една от областите маслото се е търгувало на цена близка до средната за страната.

фигура 20 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. април 2023 г. по области

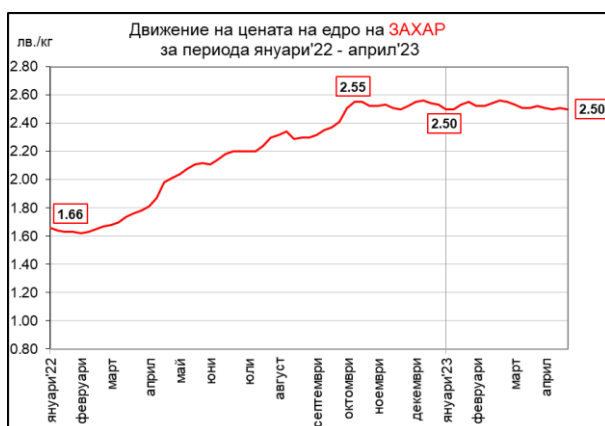
- **Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби**

фигура 21

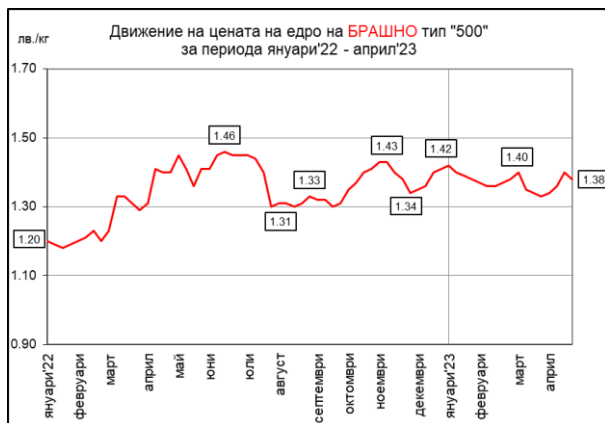
фигура 22

фигура 23

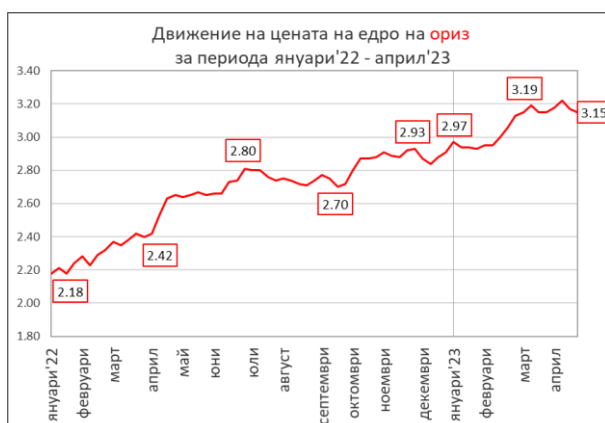
фигура 24

фигура 25

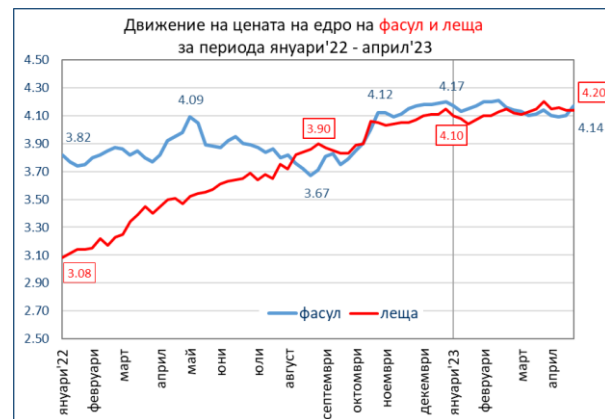
фигура 26

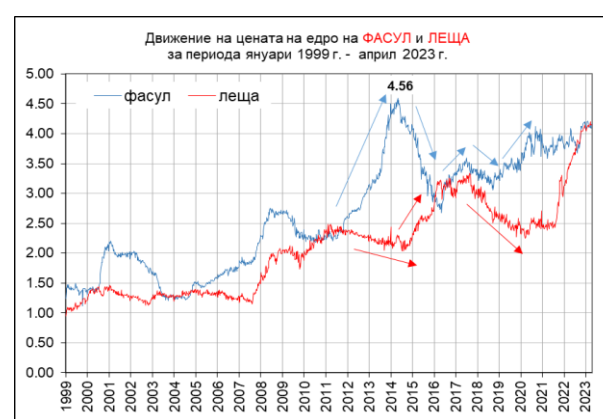
фигура 27

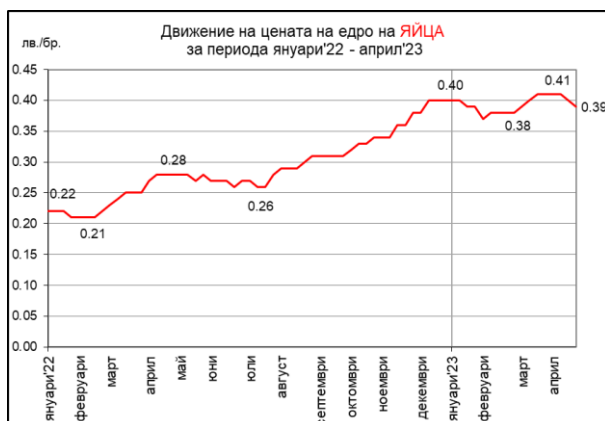
фигура 28

фигура 29

фигура 30

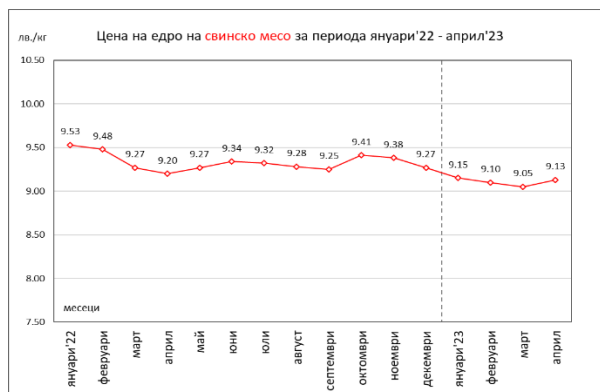
фигура 31

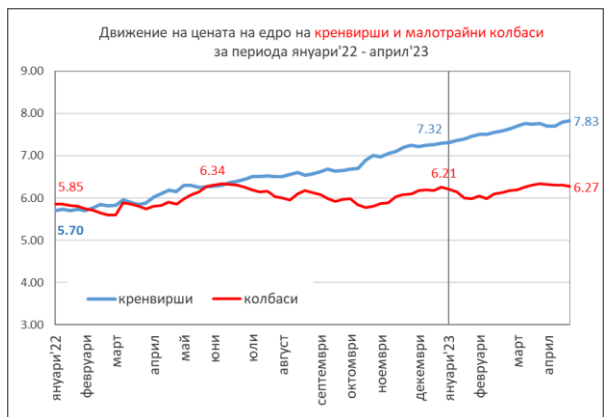
фигура 32

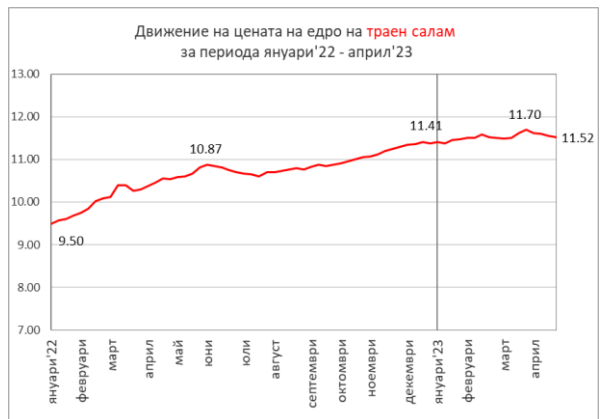
фигура 33

фигура 35

фигура 37

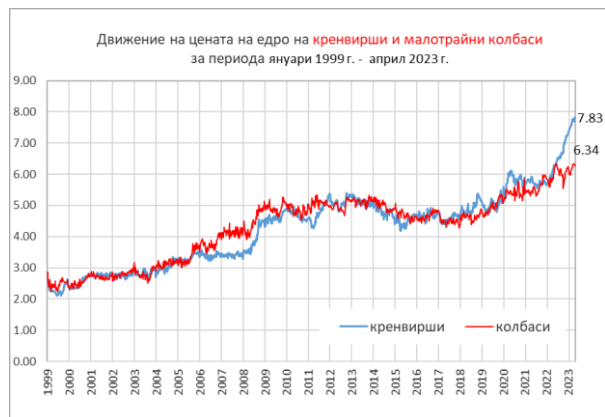
фигура 39

фигура 34

фигура 36

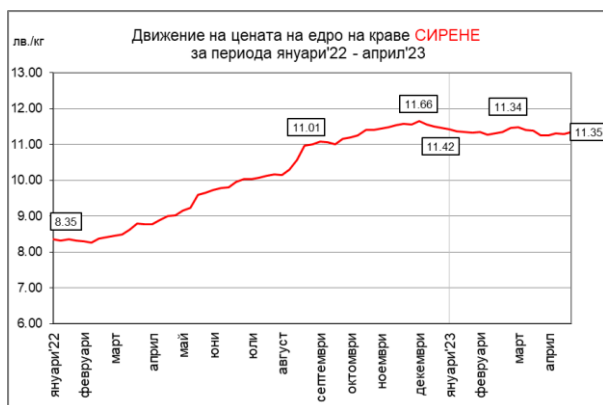
фигура 38

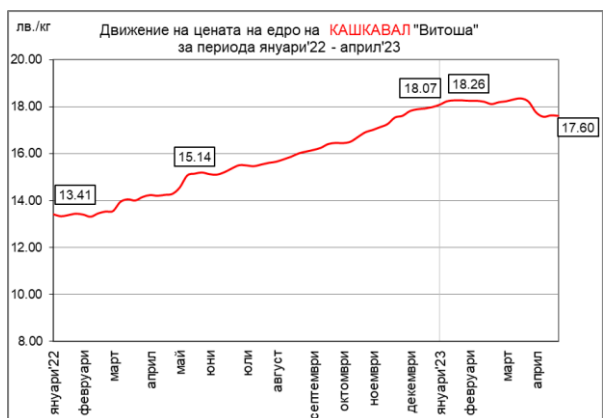
фигура 40

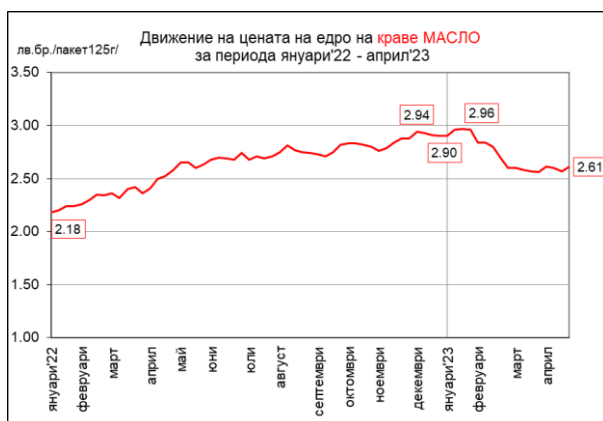
фигура 41

фигура 43

фигура 45

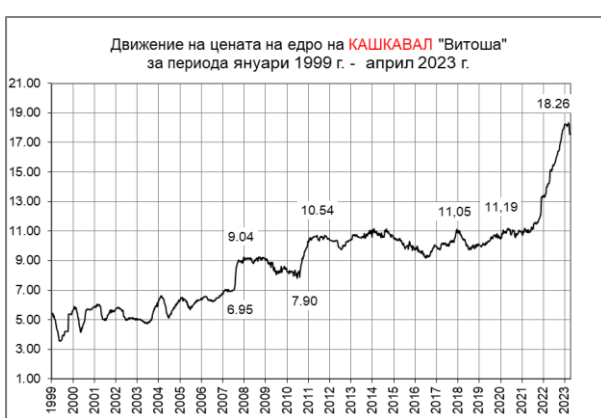
фигура 47

фигура 42

фигура 44

фигура 46

фигура 48

Плодове и зеленчуци

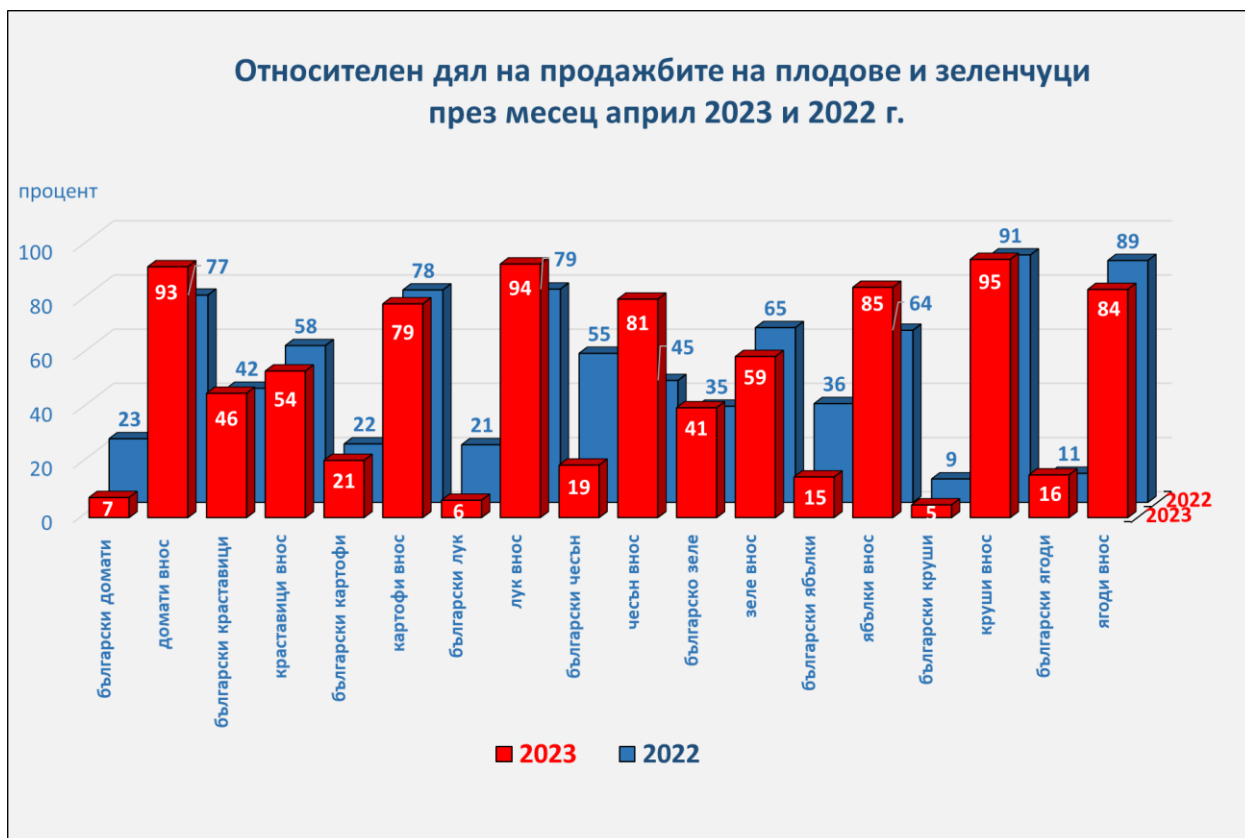
От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата родна продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. април показват, че относителният дял на предлаганите количества българска продукция на повечето стоки е по-малък от дела на продажбите от внос.

Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва превес на вносната продукция при продажбите на домати (93%), картофи (79%), лук (94%), чесън (81%). Съотносими са количествата български краставици (46%) и българското зеле (41%). Предлагането на българските плодове (ябълки, круши и ягоди) е по-малко от вносното. *фигура 49*

фигура 49 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. април 2023 г.

фигура 50 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци м. април 2022/2023 г.

Сравнителният анализ на продажбите през месец април тази година в сравнение със същия месец на предходната година показва, че количествата български плодове и зеленчуци са по-малки от предходната година. Изключение правят българските краставици, чиито дял през тази година е малко по-голям в сравнение с предходната година, както и предлагането на българско зеле е с 6% над това от миналата година. *фигура 50*

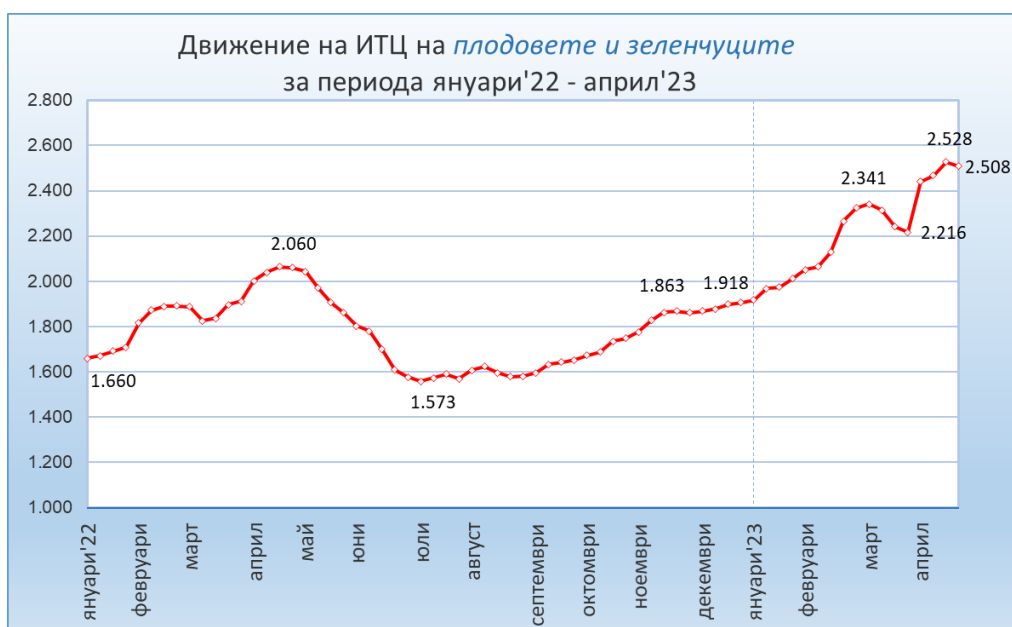
- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците**

Движението на кривата на ИТЦ¹³ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години, както и през миналата, и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август.

¹³ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

В началото на месец април 2023 г. кривата стартира от ниво 2,440 пункта, като е значително над нивото от последната седмица на предходния месец. През следващите седмици стойностите продължават да се покачват и в края на месеца стъпват на ниво от 2,508 пункта. Нивото от 2,528 достигнато през третата седмица на април е най-високото от началото на годината и е пиково за целия период на наблюдение на цените на едра на плодове и зеленчуците. В сравнение със същия месец на предходната година средномесечните стойностите са с около 22% по-високи. *фигура 51*

Върху движението на индекса през месеца рефлектира повишението на цените на голяма част от зеленчуците (зеле, моркови, домати, лук, и картофи). *фигура 52*

фигура 51 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2022 г. – април 2023 г.

фигура 52 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – април 2023

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

През месец април трендовете на цените на плодове и зеленчуците са разнопосочни, като са отчетени както много високи стойности на някои стоки, така и низходящ тренд при други стоки от групата.

Цените на българските оранжерийни домати се увеличават със 7%, а на вносните се задържат около нивото от предходния месец. Краставиците, както българските, така и вносните поевтиняват с 12-14%. Спад на цените на месечна база е отчетено и при репичките (11%) и чесъна (5-6%). Поскъпване в диапазона 5-19% е отчетено при картофите, лука и морковите. Значителен ръст на месечна база се наблюдава при цента на зелето, който при българското е 28%, а при вносното 67%.

През месец април плодовете, като ябълки, киви и ягоди поевтиняват с около 5-18%, портокалите поскъпват с 3%, а гроздето от внос съответно с 23%. Цените на бананите с незначителни колебания се задържат около нивата от предходния месец. *Таблица 9*

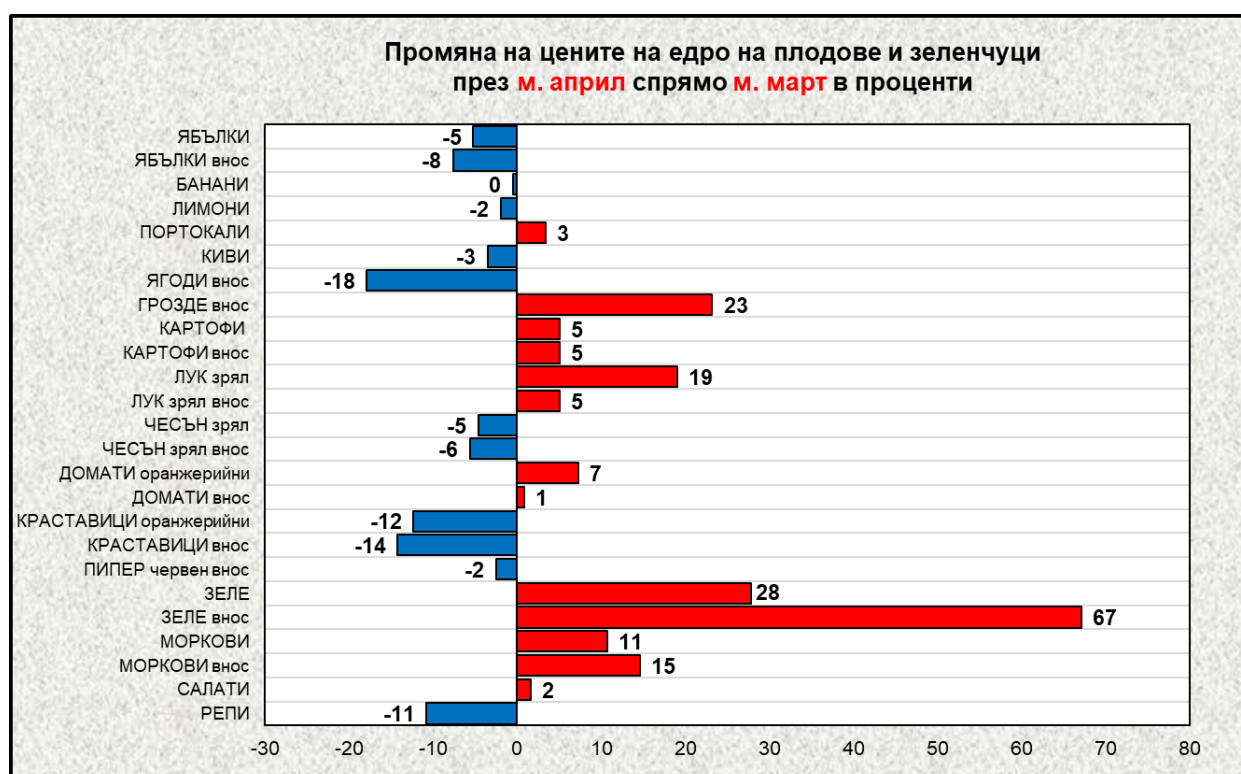
На годишна база отклоненията на цените на стоките в тази група са с преобладаващо положителни трендове.

Доматите, чесънът и българското зеле поевтиняват на годишна база в диапазона 7-20%. Поскъпване с 5-15 % има при краставиците, зелето, морковите и репите. Цената на картофите се покачва с 36% и 46% съответно при българските и вносните. Най-силен ръст на цените е регистриран при лука (153-185%).

При плодовете има поскъпване на годишна база от 8-24%, а ябълките и ягодите от внос поевтиняват с 6-9%. *Таблица 9, фигура 54*

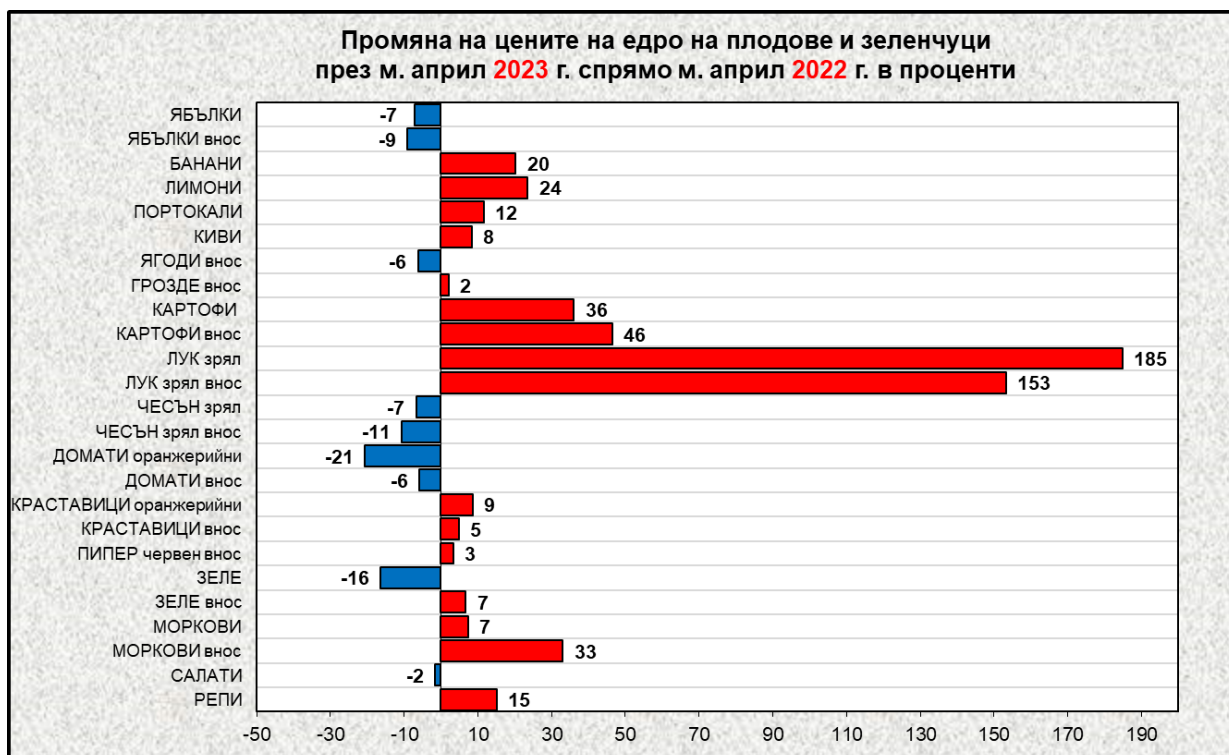
Таблица 9 Промяна на цените на плодове и зеленчуци за април на месечна, годишна база*¹⁴

СТОКА	март'23	април'23				април'22		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.		цена	промяна в %	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1.35	1.28	▼ -5	-0.07		1.38	▼ -7	-0.10
ЯБЪЛКИ внос	1.72	1.59	▼ -8	-0.13		1.75	▼ -9	-0.16
БАНАНИ	3.07	3.06	▼ 0	-0.02		2.54	▲ 20	0.52
ЛИМОНИ	2.33	2.29	▼ -2	-0.04		1.85	▲ 24	0.44
ПОРТОКАЛИ	1.76	1.82	▲ 3	0.06		1.63	▲ 12	0.19
КИВИ	2.29	2.21	▼ -3	-0.08		2.04	▲ 8	0.17
ЯГОДИ внос	5.86	4.81	▼ -18	-1.05		5.13	▼ -6	-0.32
ГРОЗДЕ внос	5.60	6.90	▲ 23	1.30		6.76	▼ 2	0.14
КАРТОФИ	1.23	1.29	▲ 5	0.06		0.95	▲ 36	0.34
КАРТОФИ внос	1.38	1.45	▲ 5	0.07		0.99	▲ 46	0.46
ЛУК зрял	2.20	2.62	▲ 19	0.42		0.92	▲ 185	1.70
ЛУК зрял внос	2.17	2.28	▲ 5	0.11		0.90	▲ 153	1.38
ЧЕСЪН зрял	4.55	4.34	▼ -5	-0.21		4.65	▼ -7	-0.31
ЧЕСЪН зрял внос	4.12	3.89	▼ -6	-0.23		4.35	▼ -11	-0.46
ДОМАТИ оранжерийни	3.32	3.56	▲ 7	0.24		4.49	▼ -21	-0.93
ДОМАТИ внос	3.35	3.38	▲ 1	0.03		3.59	▼ -6	-0.21
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	4.52	3.96	▼ -12	-0.56		3.65	▲ 9	0.31
КРАСТАВИЦИ внос	3.68	3.16	▼ -14	-0.53		3.01	▲ 5	0.15
ПИПЕР червен внос	4.43	4.32	▼ -2	-0.11		4.18	▲ 3	0.14
ЗЕЛЕ	0.87	1.11	▲ 28	0.24		1.33	▼ -16	-0.22
ЗЕЛЕ внос	0.76	1.27	▲ 67	0.51		1.19	▲ 7	0.08
МОРКОВИ	1.26	1.40	▲ 11	0.14		1.30	▲ 7	0.09
МОРКОВИ внос	1.23	1.41	▲ 15	0.18		1.06	▲ 33	0.35
САЛАТИ	0.94	0.96	▲ 2	0.01		0.97	▼ -2	-0.02
РЕПИ	1.02	0.91	▼ -11	-0.11		0.79	▲ 15	0.12

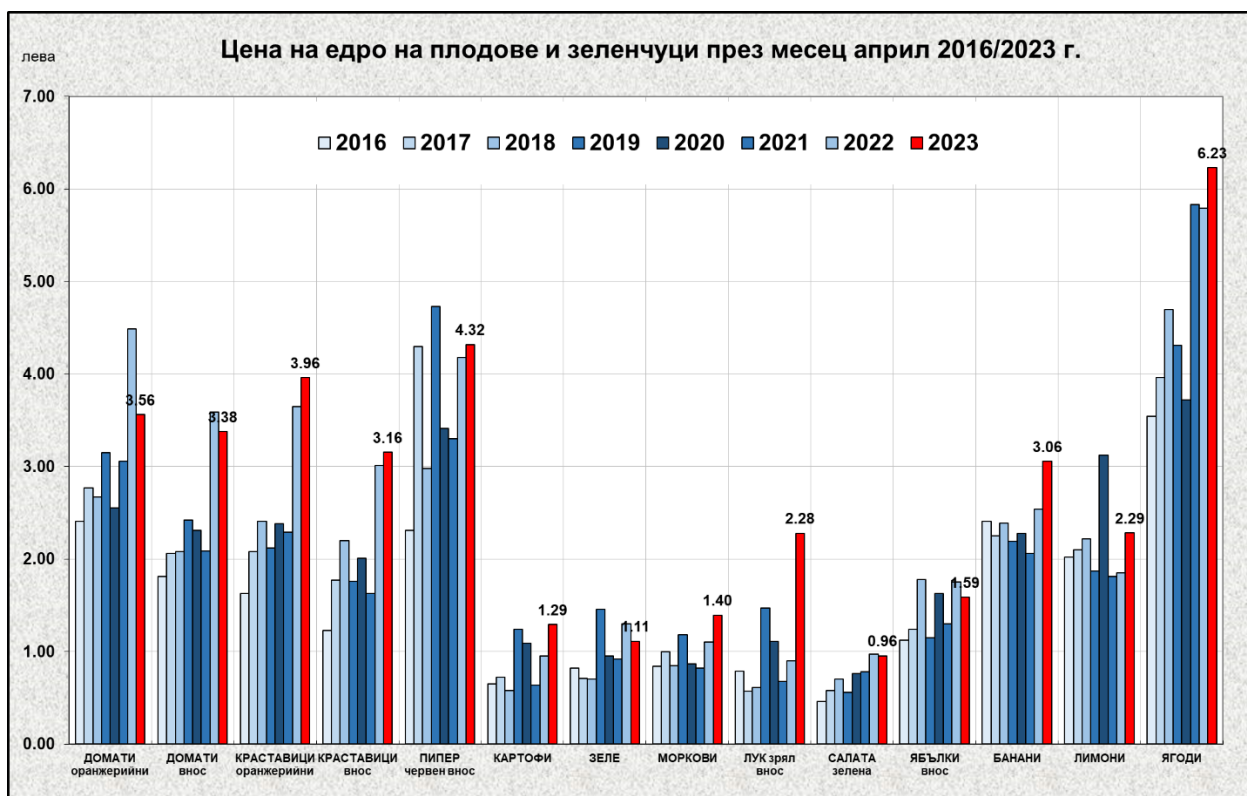
фигура 53 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през април'23 на месечна база

¹⁴ * Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена.

фигура 54 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през април'23 на годишна база

- Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през април 2016/2023 г.

фигура 55 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през април 2016/2023 г.

Таблица 10 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец април за периода 2016/2023 г.*¹⁵

април	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КРАСТАВИЦИ внос	ПИПЕР червен внос	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял внос	САЛАТА зелена	ЯБЪЛКИ внос	БАНАНИ	ЛИМОНИ	ЯГОДИ	стойност на единица продукт
2016	2.41	1.81	1.63	1.23	2.31	0.65	0.82	0.84	0.79	0.46	1.12	2.41	2.02	3.54	22
2017	2.77	2.06	2.08	1.77	4.30	0.72	0.71	1.00	0.57	0.58	1.24	2.25	2.10	3.96	26
2018	2.67	2.08	2.41	2.20	2.98	0.58	0.70	0.85	0.61	0.70	1.78	2.39	2.22	4.70	27
2019	3.15	2.42	2.12	1.76	4.73	1.24	1.46	1.18	1.47	0.56	1.15	2.19	1.87	4.31	30
2020	2.55	2.31	2.38	2.01	3.41	1.09	0.95	0.87	1.11	0.76	1.63	2.28	3.12	3.72	28
2021	3.06	2.09	2.29	1.63	3.30	0.64	0.92	0.82	0.68	0.78	1.30	2.06	1.81	5.83	27
2022	4.49	3.59	3.65	3.01	4.18	0.95	1.30	1.10	0.90	0.97	1.75	2.54	1.85	5.79	36
2023	3.56	3.38	3.96	3.16	4.32	1.29	1.11	1.40	2.28	0.96	1.59	3.06	2.29	6.23	39
Sparklines															

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. април 2023 г. в сравнение със същия месец на осемгодишния период (2016 – 2023 г.) показва следните тенденции: *Таблица 10, фигура 55*

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. април на последните осем години е функция и от конкретните метеорологични условия, а цените им често са по-високи от вносните.

- Цените на краставиците, картофите, морковите минават над нивата от предходните години на периода.

- Изключение от общата тенденция правят цените на зелето, оранжерийните домати и зелената салата, които са по-ниски спрямо същия период на предходната година, като цената на зелето се доближава до нивото от 2021 и 2019 г.

- Най-голям ръст през тази година е отчетен при зрелия лук.

¹⁵ * Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините на периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на стоките за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

- Цените на част от плодовете през април настоящата година също са най-високи (банани и ягоди). Цената на ябълките се доближава до нивото от същия месец на 2020 година. През месец април цената на лимоните е най-висока за периода, като остава само под нивото от месец април на 2020 г.

Анализът на стойността за единица продукт на 14 плодове и зеленчуци, включени в потребителската кошница показва, че през месец април 2023 г. сумата е 39 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 3 пункта (8%).

Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2016 – 2023 г.

Увеличението на стойността на плодовете и зеленчуците в потребителската кошница за последните осем години е 17 пункта или 77%. *Таблица 4, фигура 15*

- **Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони**

Анализът на цените на едро на домати и краставиците по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони са в диапазона 31-69%. *Таблица 11, фигура 56*

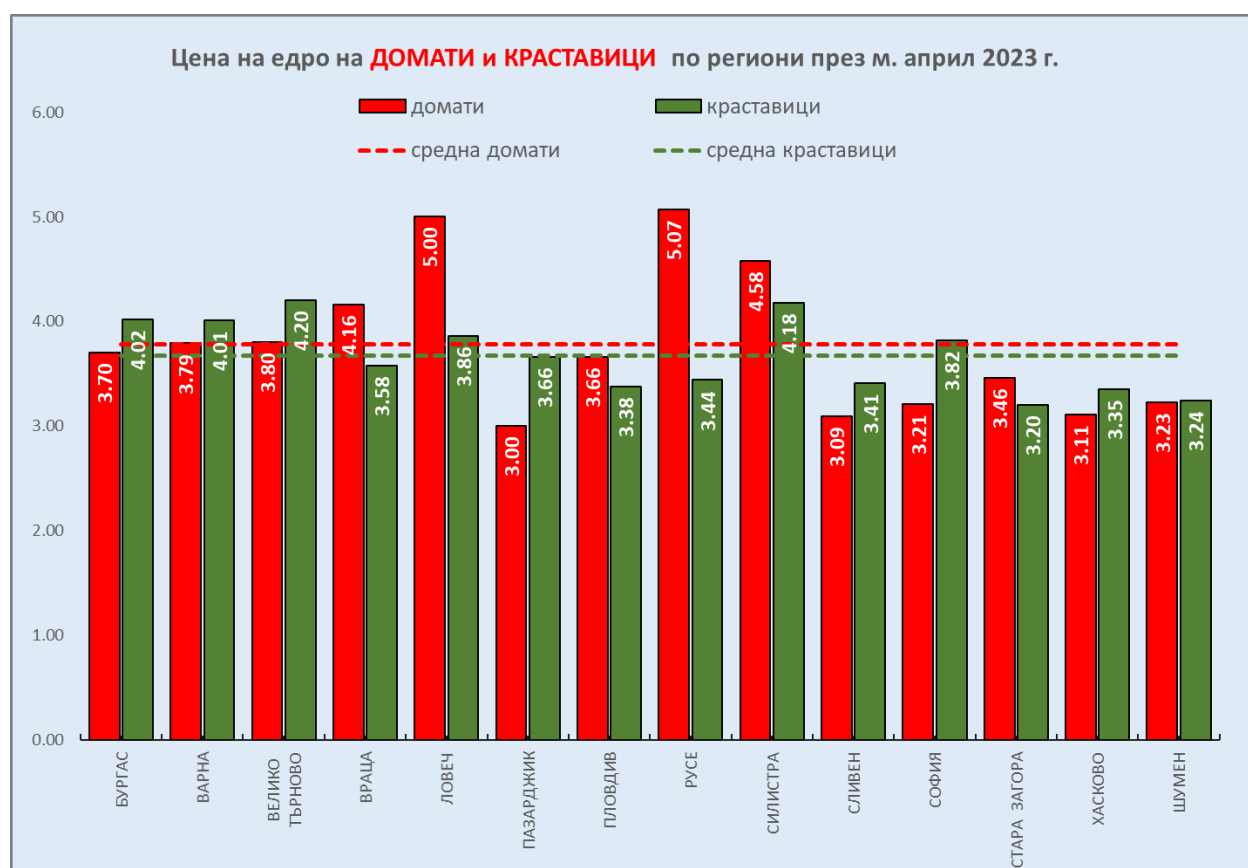
Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Русе (5,07 лв./кг), а най-ниските съответно в област Пазарджик (3,00 лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати са 3,78 лв./кг. В 33% от областите цената е била по-висока от средната, а маржът е 69%. В две области цената е била на нивото на средната.

Краставиците са се търгували на най-високи цени във Велико Търново (4,20 лв./кг), а най-ниските цени през април са регистрирани на тържищата в Стара Загора – 3,20 лв./кг. При средна за страната цена на краставиците за месеца 3,67 лв./кг, в 46% от областите цената е била по-висока, в една област тя е била на нивото на средната за страната, а маржът в различните региони е 31%.

Високите стойности на маржа се дължат на различното качество и различните сортове на зеленчуците, които си търгуват на отделните тържища.

Таблица 11 Цени на едро на зеленчуци по области през април 2023 г.*¹⁶

ОБЛАСТ	ДОМАТИ	средна домати	изменение спрямо средната	КРАСТАВИЦИ	средна краставици	изменение спрямо средната
БУРГАС	3.70	3.78	-2	4.02	3.67	10
ВАРНА	3.79	3.78	0	4.01	3.67	9
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	3.80	3.78	1	4.20	3.67	14
ВРАЦА	4.16	3.78	10	3.58	3.67	-2
ЛОВЕЧ	5.00	3.78	32	3.86	3.67	5
ПАЗАРДЖИК	3.00	3.78	-21	3.66	3.67	0
ПЛОВДИВ	3.66	3.78	-3	3.38	3.67	-8
РУСЕ	5.07	3.78	34	3.44	3.67	-6
СИЛИСТРА	4.58	3.78	21	4.18	3.67	14
СЛИВЕН	3.09	3.78	-18	3.41	3.67	-7
СОФИЯ	3.21	3.78	-15	3.82	3.67	4
СТАРА ЗАГОРА	3.46	3.78	-8	3.20	3.67	-13
ХАСКОВО	3.11	3.78	-18	3.35	3.67	-9
ШУМЕН	3.23	3.78	-15	3.24	3.67	-12
Sparklines						

фигура 56 Цени на едро на домати и краставици през м. април 2023 г. по области

¹⁶ * Символите в клетките с цените визуализират движението на цената за съответната стока в различните области под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

Таблица 12 Цени на едро на плодове по области през април 2023 г.*¹⁷

ОБЛАСТ	ЛИМОНИ	средна лимони	изменение спрямо средната	БАНАНИ	средна банани	изменение спрямо средната	ЯБЪЛКИ	средна ябълки	изменение спрямо средната
БУРГАС	▲ 2.38	2.31	3	▼ 2.68	3.03	-12	▲ 1.88	1.75	7
ВАРНА	▼ 2.12	2.31	-8	▲ 3.32	3.03	10	▲ 2.28	1.75	30
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	▲ 2.60	2.31	13	▲ 3.30	3.03	9	▲ 2.00	1.75	14
ВРАЦА	▲ 2.51	2.31	9	▲ 3.07	3.03	1	▼ 1.59	1.75	-9
ЛОВЕЧ	▲ 2.92	2.31	26	▲ 3.31	3.03	9	▲ 2.05	1.75	17
МОНТАНА		2.31		▲ 3.20	3.03	6		1.75	
ПАЗАРДЖИК	▼ 2.07	2.31	-10	▲ 3.00	3.03	-1	▼ 1.09	1.75	-38
ПЛОВДИВ	▼ 1.90	2.31	-18	▼ 2.60	3.03	-14	▲ 2.13	1.75	22
РУСЕ	▲ 2.30	2.31	0	▲ 3.23	3.03	7	▼ 1.50	1.75	-14
СИЛИСТРА	▲ 2.73	2.31	18	▲ 3.33	3.03	10	▼ 1.69	1.75	-3
СЛИВЕН	▲ 2.35	2.31	2	▲ 3.16	3.03	4	▲ 2.74	1.75	57
СОФИЯ	▼ 2.03	2.31	-12	▼ 2.98	3.03	-2	▼ 1.09	1.75	-38
СТАРА ЗАГОРА	▼ 1.79	2.31	-23	▼ 2.80	3.03	-8	▼ 1.20	1.75	-31
ХАСКОВО	▼ 2.16	2.31	-6	▼ 2.94	3.03	-3	▼ 1.30	1.75	-26
ШУМЕН	▲ 2.46	2.31	6	▼ 2.46	3.03	-19	▲ 1.93	1.75	10
Sparklines									

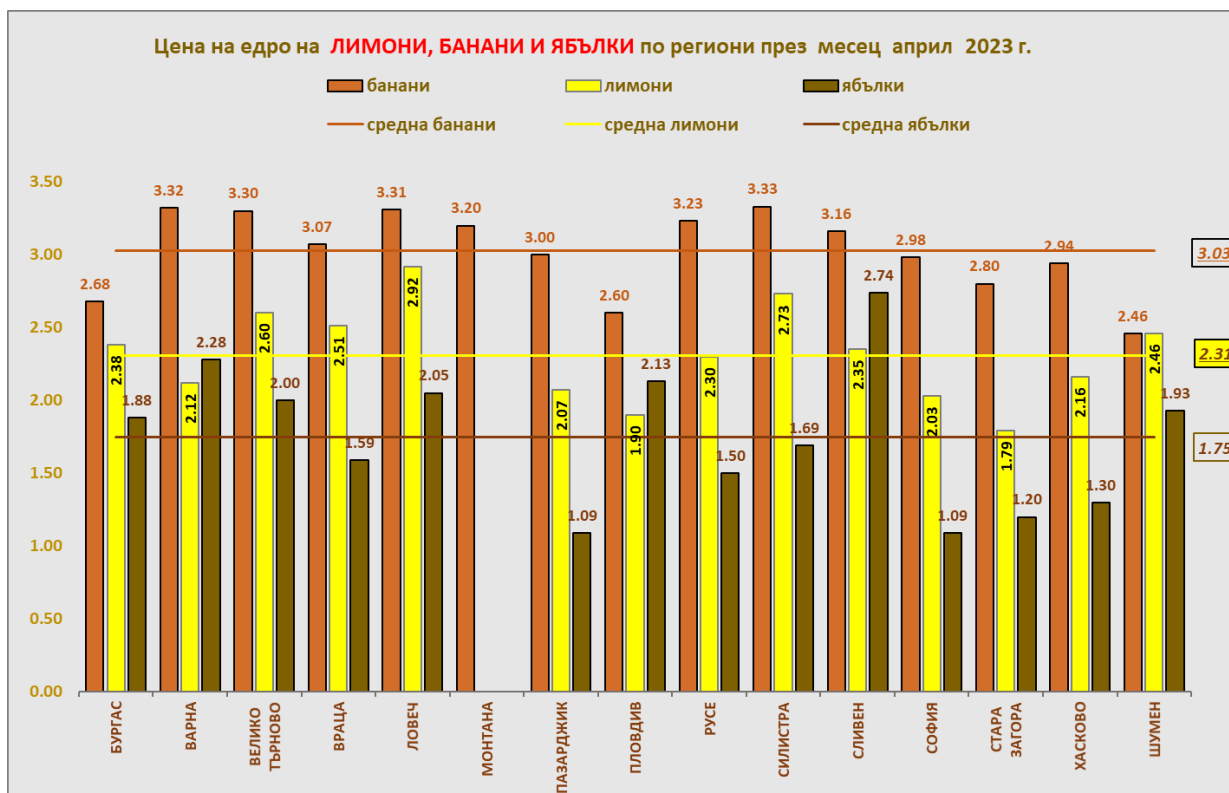
Наблюденията на цените по региони на бананите, лимоните и ябълките показват, че разликите в цените в страната са в интервала 35-151%, като най-големият марж е при цената на ябълките. Таблица 12, фигура 57

При средна цена на лимоните през месеца 2,31 лв./кг, най-високите цени са регистрирани в Ловеч (2,92 лв.), а минималните съответно са били в Стара Загора –1,79 лв. Отклоненията в цените на лимоните в различните региони са 63%, в 54% от областите цената е над средната за страната, а в една област (Русе) цената е на нивото на средната за страната.

Наблюденията на цените на ябълките по региони през април показват, че при средна цена за месеца 1,75 лв./кг, най-високата стойност е регистрирана на стоковите тържища в област Сливен – 2,74 лв./кг, а най-ниска в София – 1,09 лв./кг. В 50% от областите цената е над средната за страната. Маржът между цените в отделните области е 151%.

Бананите са се търгували през месеца най-скъпо в област Сливен (3,33 лв./кг) и област Варна (3,32 лв./кг), а най-евтини са били в област Шумен (2,46 лв./кг), при средна цена на бананите 3,03 лв./кг. В 57% от областите цената е била над средната за страната, а в една област тя се доближава до средната. Отклоненията в цените в различните области е 35%.

¹⁷ * Оцветяването в клетките с цените визуализира градацията в големината на цената на съответната стока в различните области. Символите в същата колона показват отклоненията от средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

фигура 57 Цени на едро на плодове през април 2023 г. по области

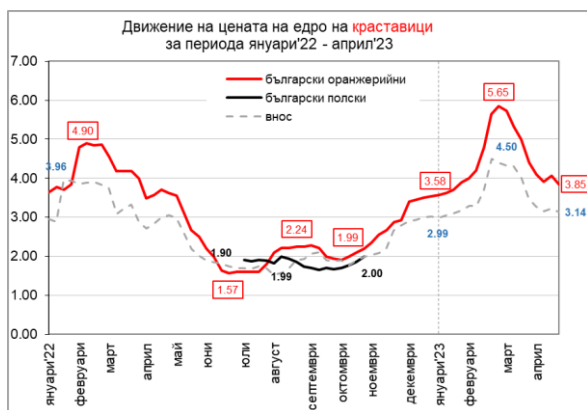
- **Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци**

фигура 58

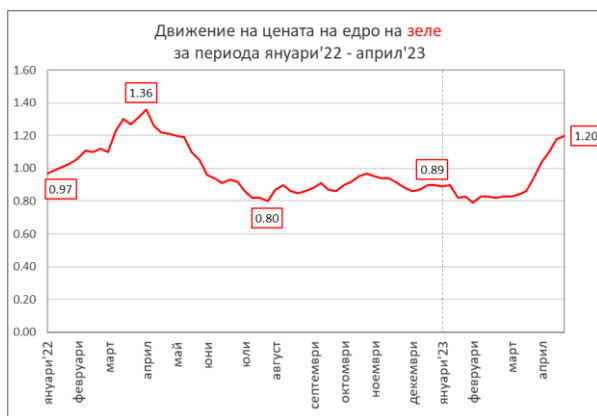
фигура 59

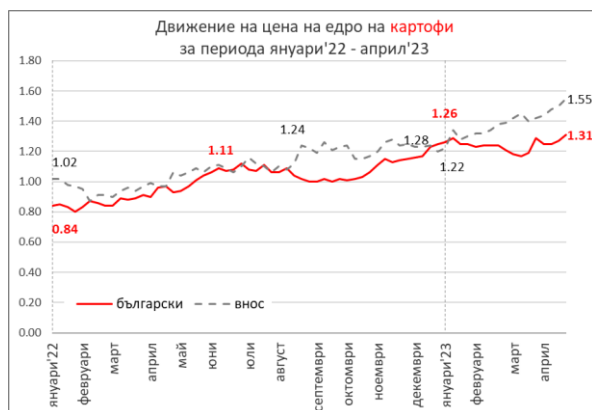
фигура 60

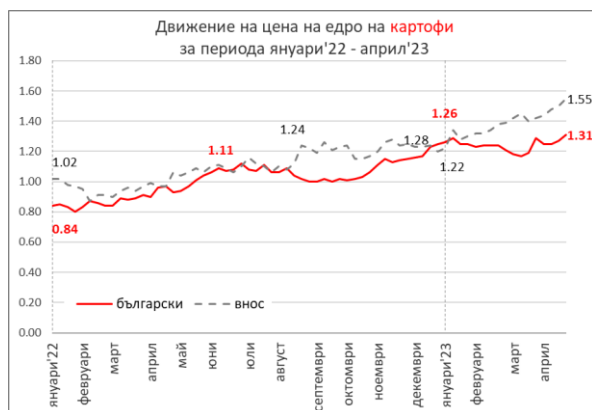
фигура 61

фигура 62

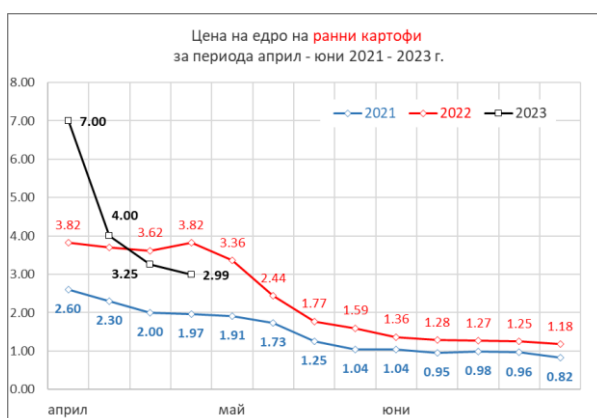
фигура 63

фигура 64

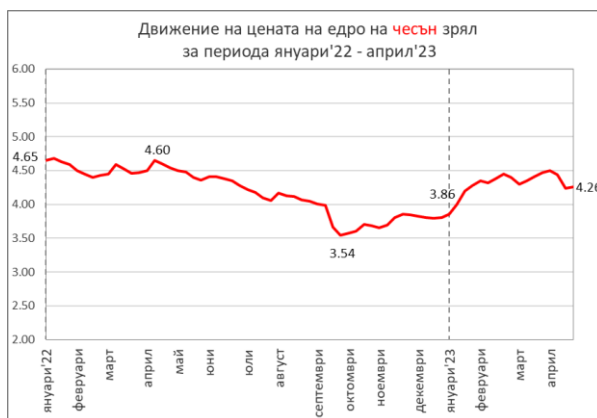
фигура 65

фигура 66

фигура 67

фигура 68

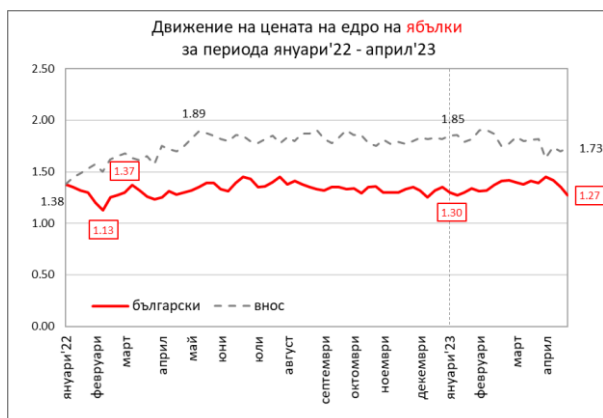
фигура 69

фигура 70

фигура 71

фигура 72

фигура 73

фигура 74

фигура 75

фигура 76

Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН¹⁸

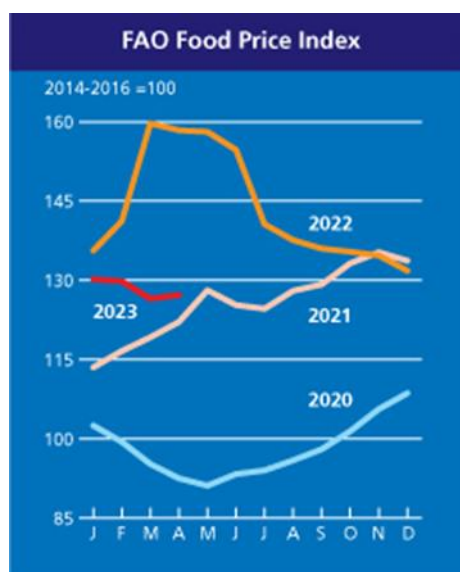
През април 2023 г. кривата на Индекса на цените на храните¹⁹ на ФАО (Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН; Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations) ФАО бележи лек ръст. *фигура 79*

¹⁸ [Food and Agriculture Organization of the United Nations](https://www.fao.org/)

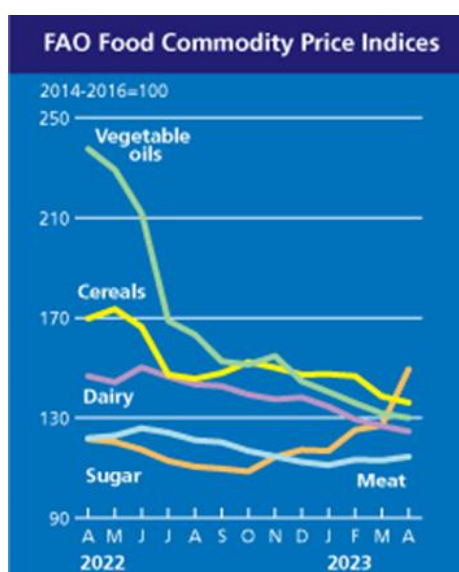
¹⁹ FFPI – FAO Food Price Index

Таблица 13 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към април 2023 г. ^{*20}

Date	Food Price Index	Meat	Dairy	Cereals	Oils	Sugar
2022-01	135.6	112.1	132.6	140.6	185.9	112.7
2022-02	141.2	113.9	141.5	145.3	201.7	110.5
2022-03	159.7	119.3	145.8	170.1	251.8	117.9
2022-04	158.4	121.9	146.7	169.7	237.5	121.5
2022-05	158.1	122.9	144.2	173.5	229.2	120.4
2022-06	154.7	125.9	150.2	166.3	211.8	117.3
2022-07	140.6	124.1	146.5	147.3	168.8	112.8
2022-08	137.6	121.1	143.4	145.6	163.3	110.5
2022-09	136.0	120.3	142.7	147.9	152.6	109.7
2022-10	135.4	116.8	139.3	152.3	151.3	108.6
2022-11	134.7	114.6	137.4	150.1	154.7	114.4
2022-12	131.8	112.4	138.2	147.3	144.6	117.2
2023-01	130.2	111.1	134.5	147.5	140.4	116.8
2023-02	129.8	113.3	129.4	146.7	135.9	125.2
2023-03	126.5	113.0	126.8	138.6	131.8	127.0
2023-04	127.2	114.5	124.6	136.1	130.0	149.4

фигура 77 ФАО индекс през март'23

фигура 78 ФАО индекс на храните март'23

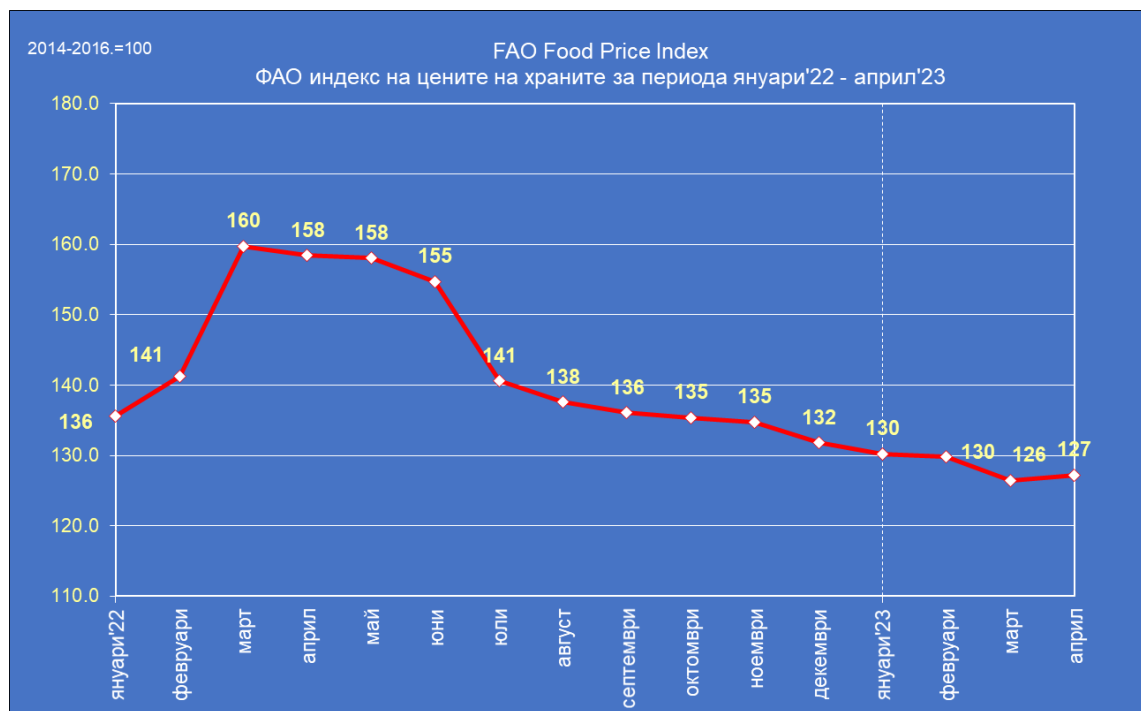
Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.²¹

Средната стойност на индекса на цените на храните на ФАО през април е средно 127,2 пункта, което е увеличение с 0,8 пункта (0,6%) спрямо март и 31,2

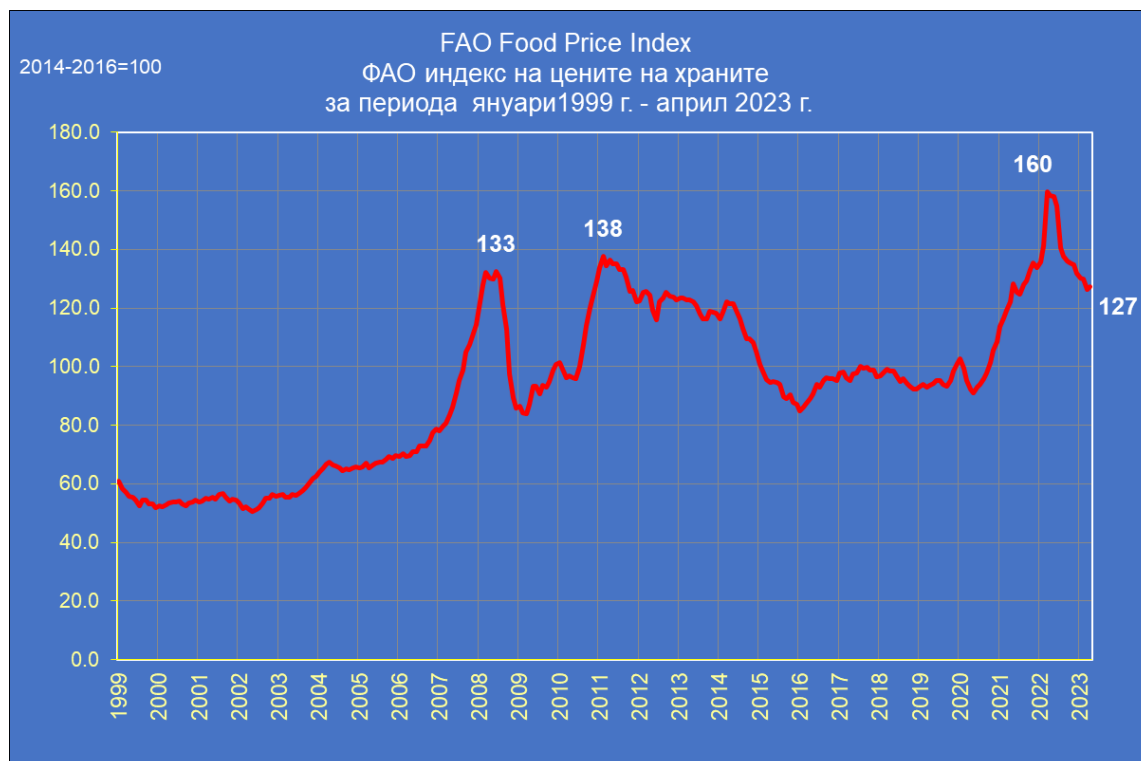
²⁰ *Оцветяването в клетките визуализира движението на индекса на съответната стокова група

²¹ В състава на ФАО индекса на цените на храните влизат: захар, зърнени култури, млечни продукти, масла и мазнини и меса.

пункта (19,7%) спрямо същия месец на миналата година. Основните фактори на това слабо увеличение на стойността през април е рязкото покачване на индекса на цените на захарта, както и увеличението на индекса на цените на месото, докато индексите на цените на зърнените храни, млечните продукти и растителните масла продължават да се понижават. *Таблица 13, фигура 80, фигура 79*

фигура 79 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2022 г. – април 2023 г.

фигура 80 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – април 2023 г.

- **Международни цени на зърнените култури**

Средната стойност на индекса на цените на зърнените култури на ФАО²² през април е 136,1 пункта, което е спад от 2,4 пункта (1,7%) спрямо март и цели 33,5 пункта (19,8%) спрямо същия период на миналата година.

Повишаването на цените на ориза не компенсира спада на световните цени на всички основни зърнени култури в сравнение с предходния месец.

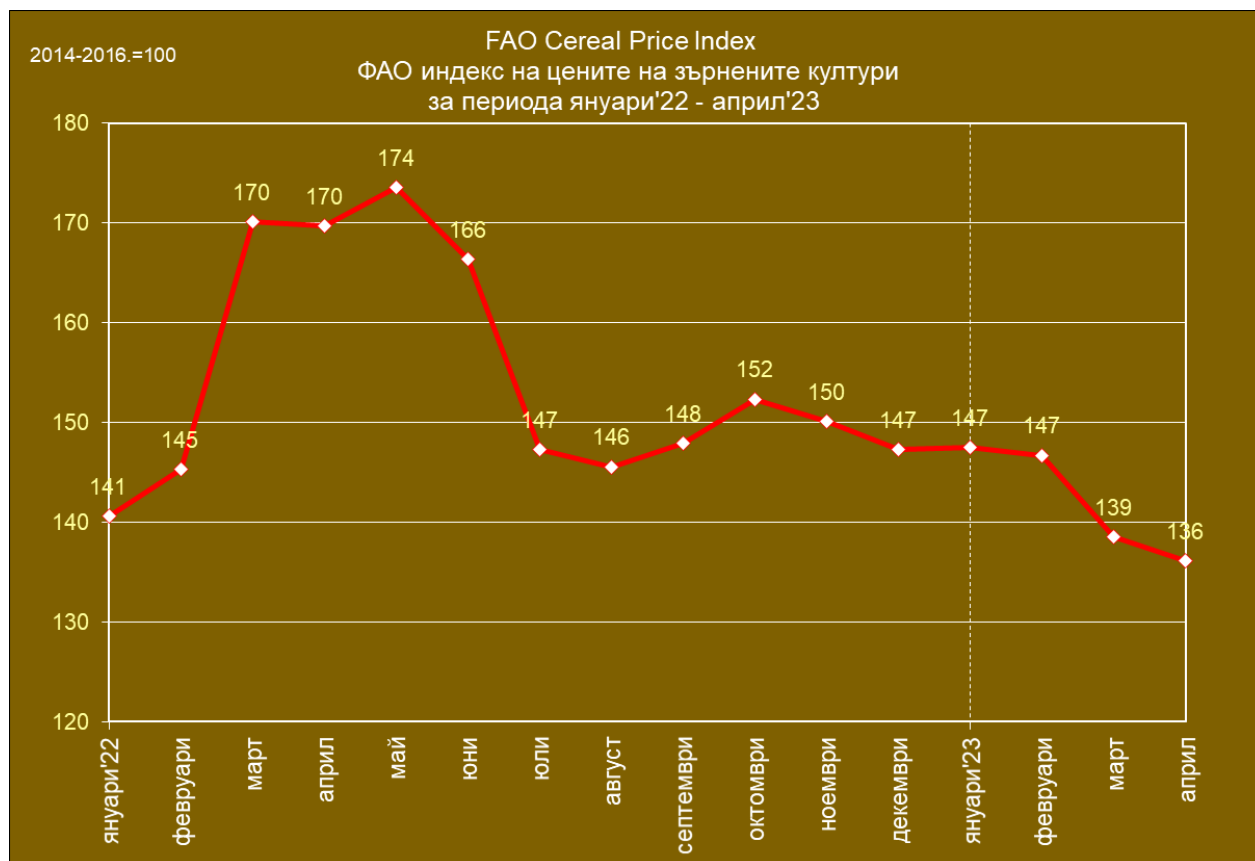
През април световните цени на пшеницата падат с 2,3%, достигайки най-ниското си ниво от юли 2021 г. Основен фактор за това са големите обеми експортни предложения от Руската федерация и Австралия. Благоприятните условия за развитие на културите в Европа също облекчават общото напрежение на пазара, заедно със споразумението, постигнато в края на април за разрешаване на транзита на зърно от Украйна през Европейския съюз, което въведе ограничения върху вноса на зърно от Украйна в началото на месеца.

Световните цени на царевицата също падат с 3,2%, главно поради сезонно увеличение на доставките в Южна Америка на фона на текущата реколта и благоприятните перспективи за рекордна реколта в Бразилия.

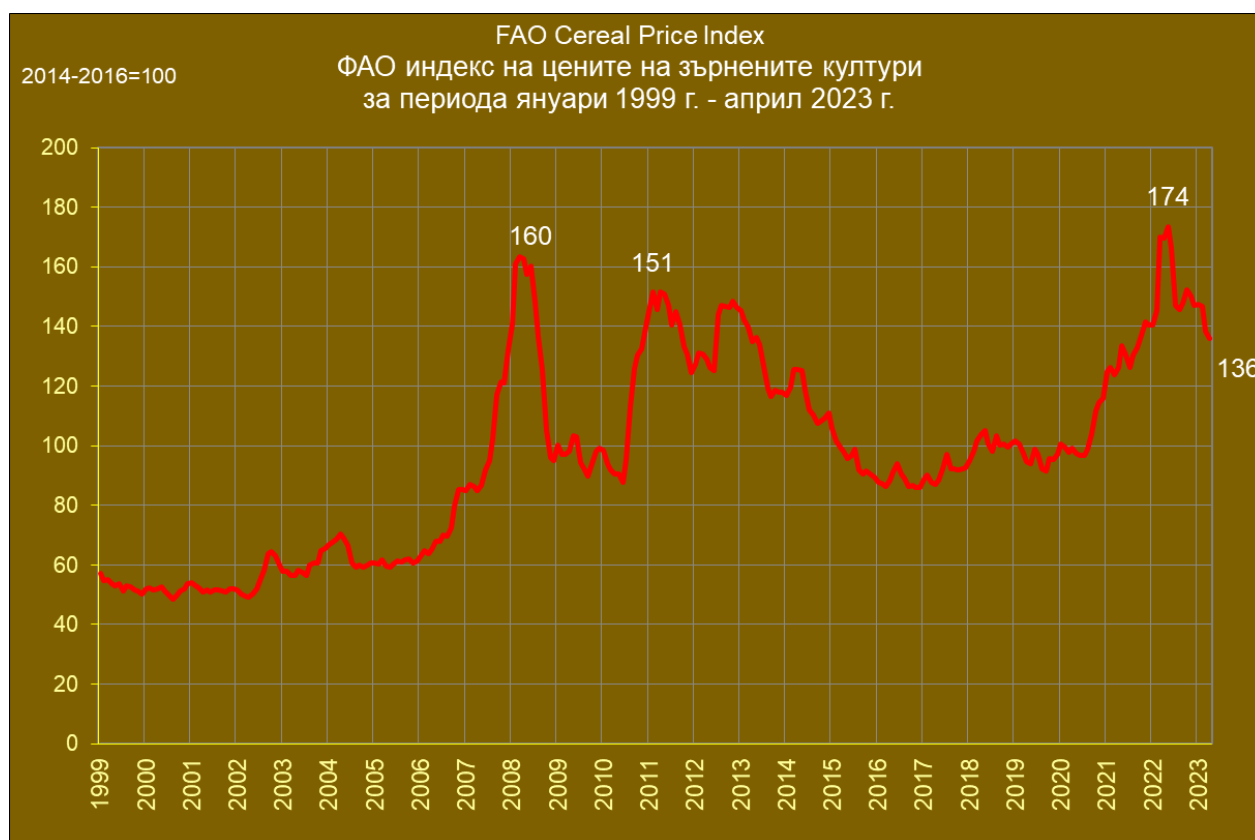
Световните цени на ечемика и соргото се понижават съответно с 4,3% и 0,3%, водени от слабото глобално търсене и ниската активност на световните пазари на царевица и пшеница.

В същото време световните цени на ориза се повишават през април под влияние на активното потребителско търсене в Азия. В резултат на това котировките за износ на ориз почти се върнаха до нивата от март 2023 г. *фигура 82*

²² В състава на този индекс влизат пшеницата, царевицата и ориза

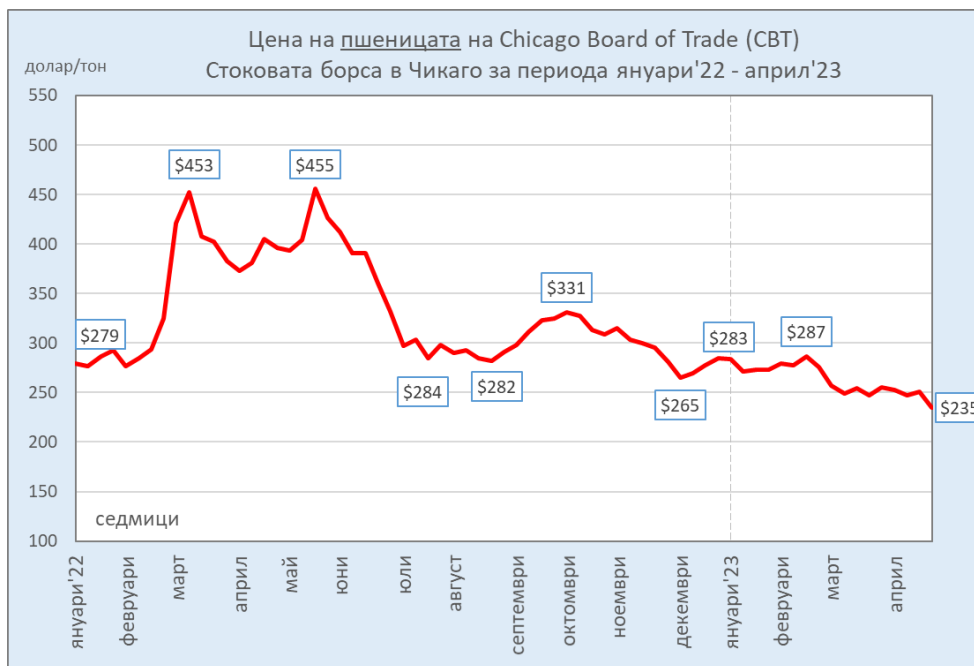
фигура 81 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'22 - април'23

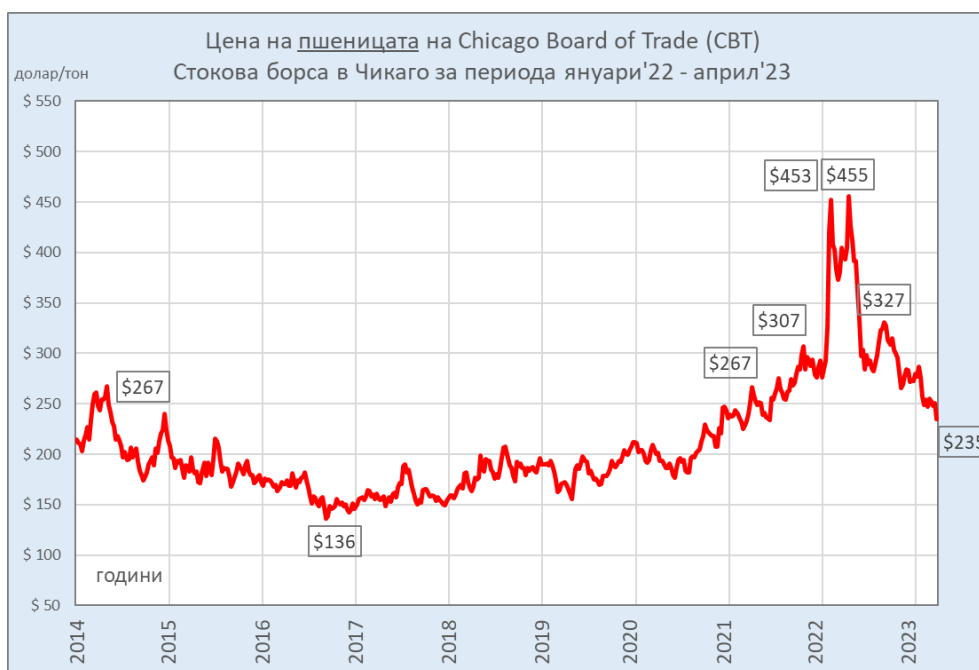
фигура 82 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99 – април'23

Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго²³ през м. април стартира от ниво 252 долар/тон. С известни колебания в двете посоки, кривата се движи надолу и се стабилизира в края на месеца на ниво от 235 долара. В сравнение със същия период на миналата година средномесечната цена за месец април тази година е с 143 долара (37%) по-ниска. *фигура 84*

На най-ниски нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г., а пиковите стойности са регистрирани през третата седмица на месец май 2022 г. *фигура 83*

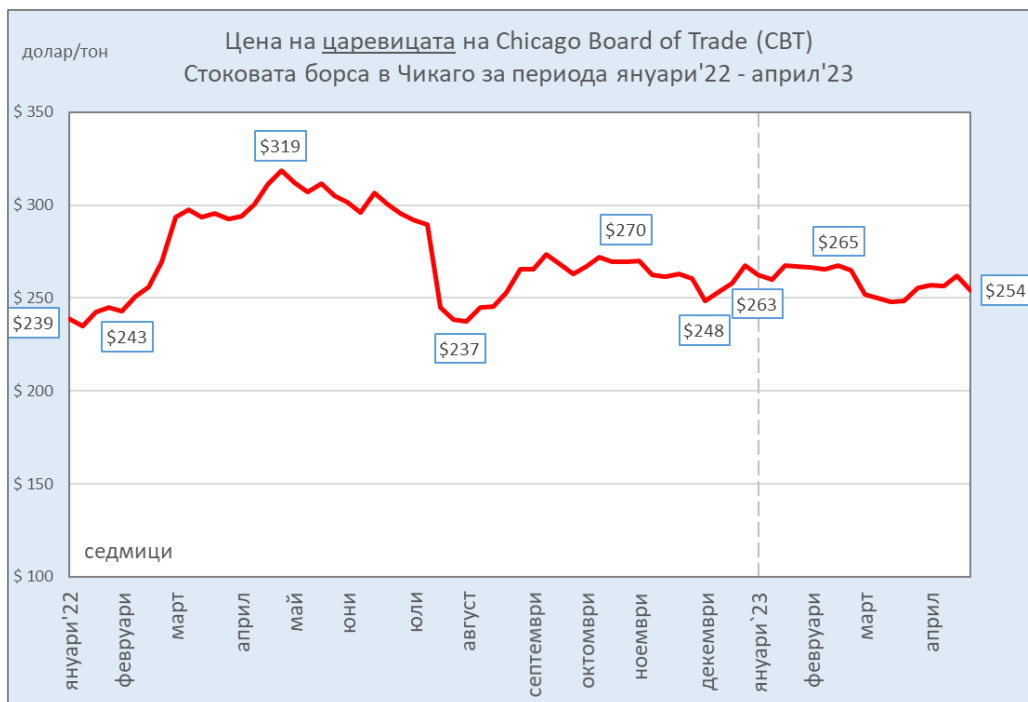
фигура 83 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–април'23

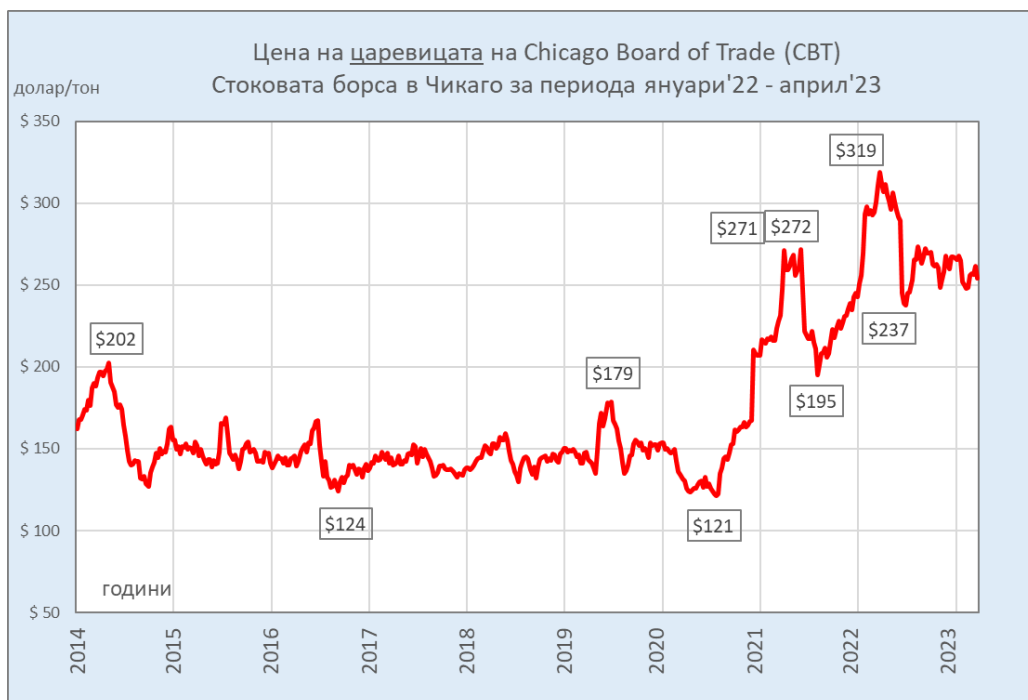
фигура 84 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–април'23

²³ <https://www.cmegroup.com/>

В началото на месец април 2023 г. цената на царевичата стартира от 257 долар/тон. През месеца кривата остава относително стабилна и стъпва в края на месеца на ниво от 254 долара. На годишна база е отчетено поевтиняване от 16% (49 пункта). *фигура 85* Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., който обаче е много под стойностите, достигнати през месеците април и юли 2021 г. През месец април 2022 година са достигнати нови пикови нива, които са най-високите, регистрирани през последните години. Най-ниските отчетени нива са през лятото на 2020 г. *фигура 86*

фигура 85 Цена на царевичата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–април'23

фигура 86 Цена на царевичата на Чикагската борса за периода януари'14–април'23

- **Международни цени на растителните масла**

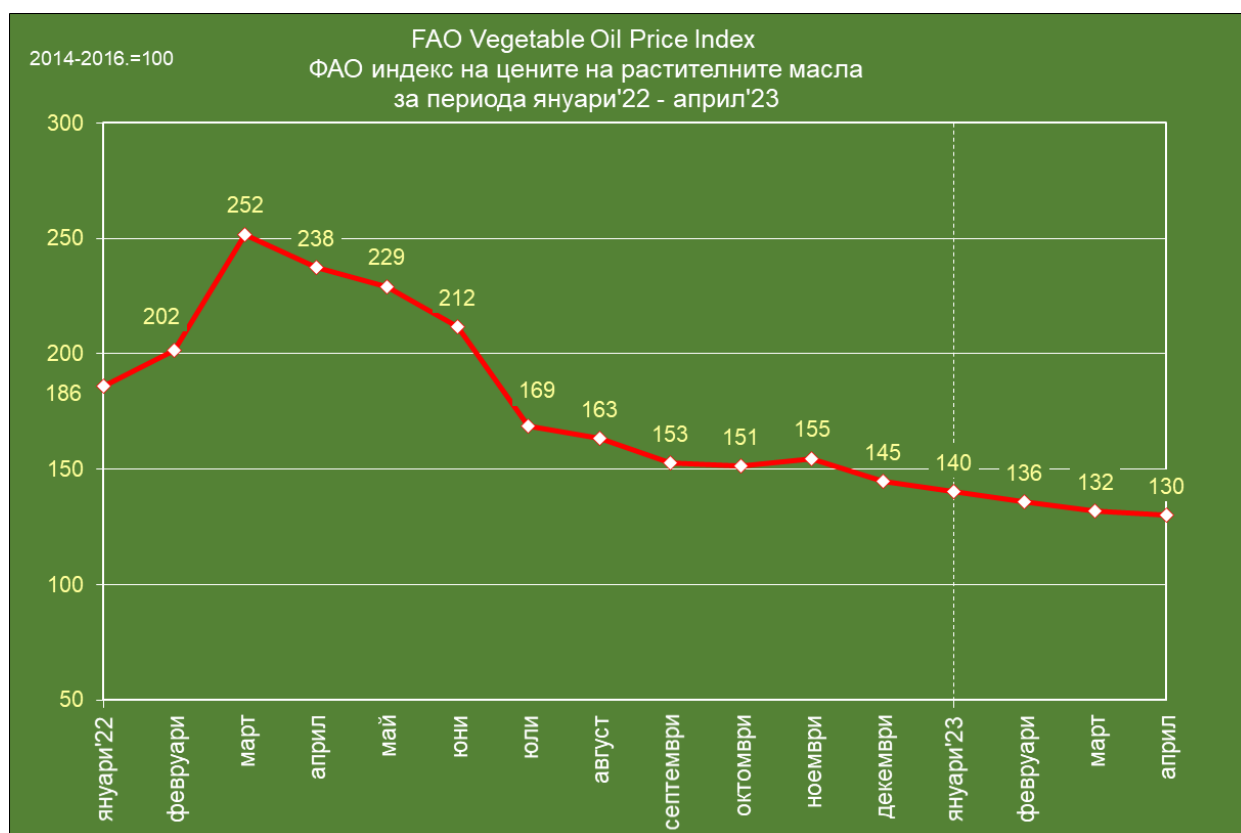
Индексът на цените на растителните масла на ФАО²⁴ през април е средно 130,0 пункта, като отбелязва спад от 1,8 пункта (1,3%) спрямо март. Намалението на стойностите на този индекс продължава за шести пореден месец.

Продължителният спад се дължи на комбинирания ефект от стабилните световни цени на палмовото масло и по-ниските котировки на соевото, рапичното и слънчогледовото масло.

След кратко покачване през март световните цени на палмовото масло остават до голяма степен непроменени през април, тъй като низходящата тенденция в резултат на слабото търсене на внос от основните страни вносители е компенсирана от относително слабото предлагане от основните производители.

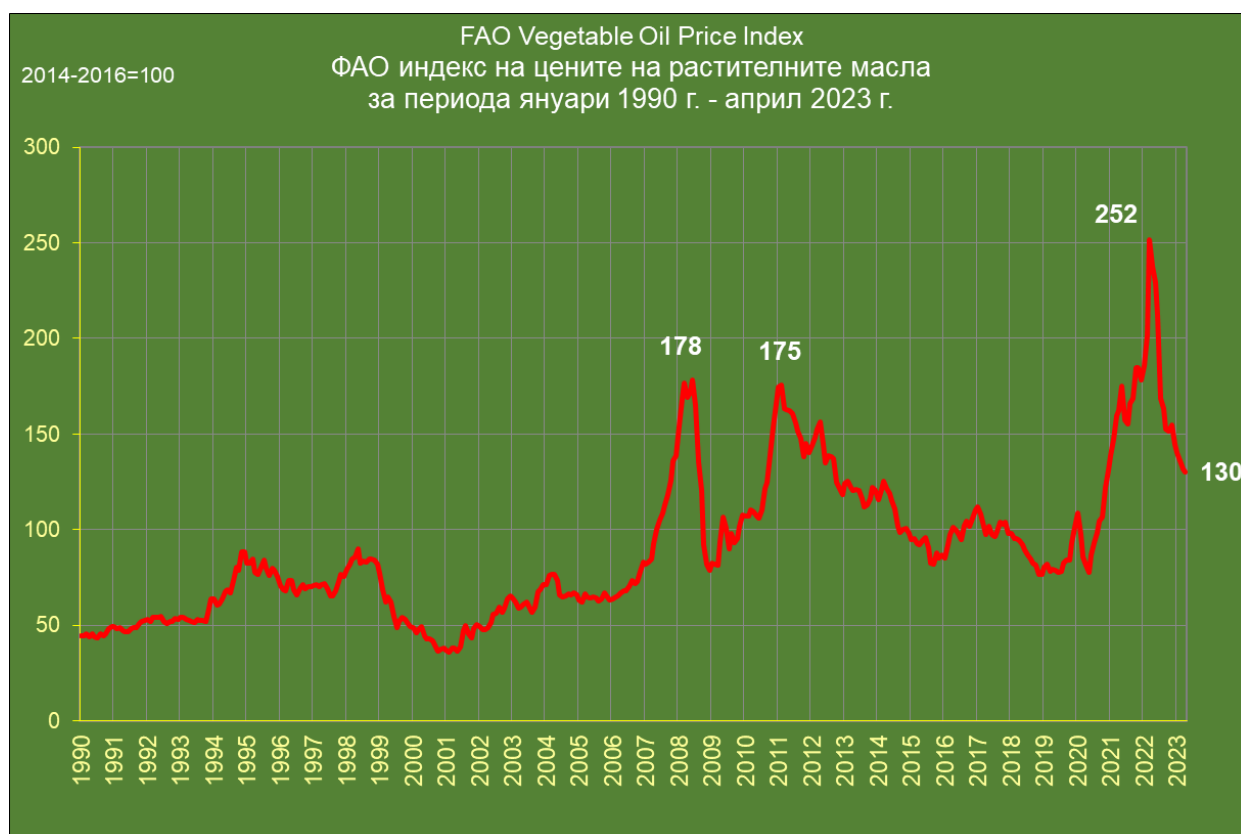
Световните цени на соевото масло, продължават да падат под общото влияние на сезонния фактор на високата (вероятно рекордна) реколта от соя в Бразилия и въпреки резкия спад в прогнозите за производство в Аржентина.

В същото време световните цени на рапичното и слънчогледовото масло продължават да падат, като основен фактор за това е запазването на големи обеми експортни предложения на световните пазари. *фигура 88*

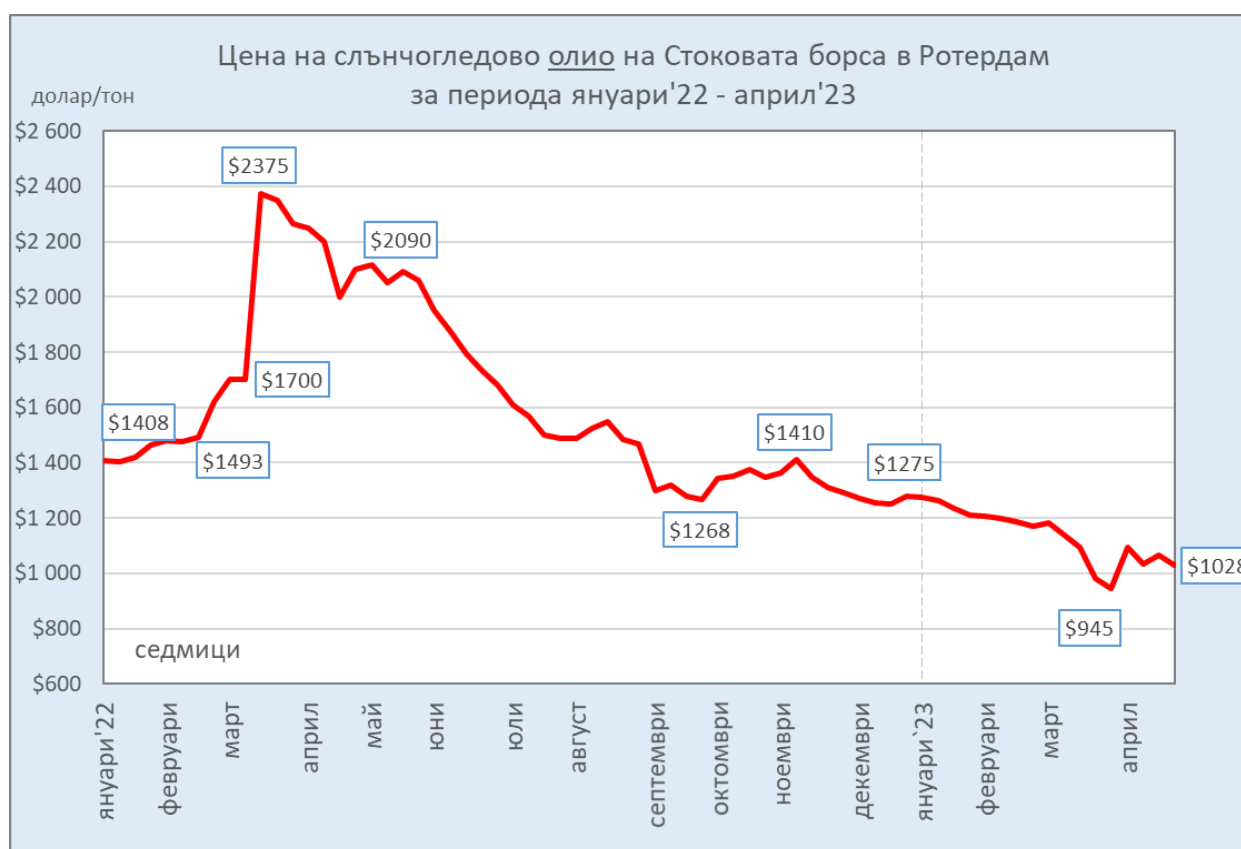

фигура 87 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'22 – април'23

²⁴ В състава на този индекс влизат палмовото, соевото, рапичното и слънчогледовото масла

фигура 88 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – април 2023 г.

фигура 89 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'22/април'23

В началото на април цената на слънчогледовото олио на борсата в Ротердам²⁵ тръгва от ниво 1093 долара. През следващите седмици се запазва низходящият тренд от предходните месеци. През последната седмица на месеца кривата стъпва на ниво от 1028 долара. На годишна база е регистрирано понижение на цената с 1083 долара (50,6%). *фигура 89* Най-високите стойности на олиото в Ротердам са регистрирани през месец март 2022 г., като продължават да надвишават високите нива от 2021 г. *фигура 90*

фигура 90 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/април'23

• Международни цени на млечните продукти

Индексът на цените на млечните продукти на ФАО²⁶ през април е средно 124,6 пункта, което е спад от 2,2 пункта (1,7%) спрямо март и 22,1 пункта (15,1%) спрямо нивото от същия месец на предходната година.

През април световните цени на млякото на прах продължават да падат, което се наблюдава вече десет месеца и се дължи на хронично слабото търсене на внос на световните пазари. Нарастващите обеми на покупки от Китай и сезонните съкращения на доставките от Нова Зеландия задържат потенциално по-голям спад на световните цени на пълномасленото мляко на прах, докато

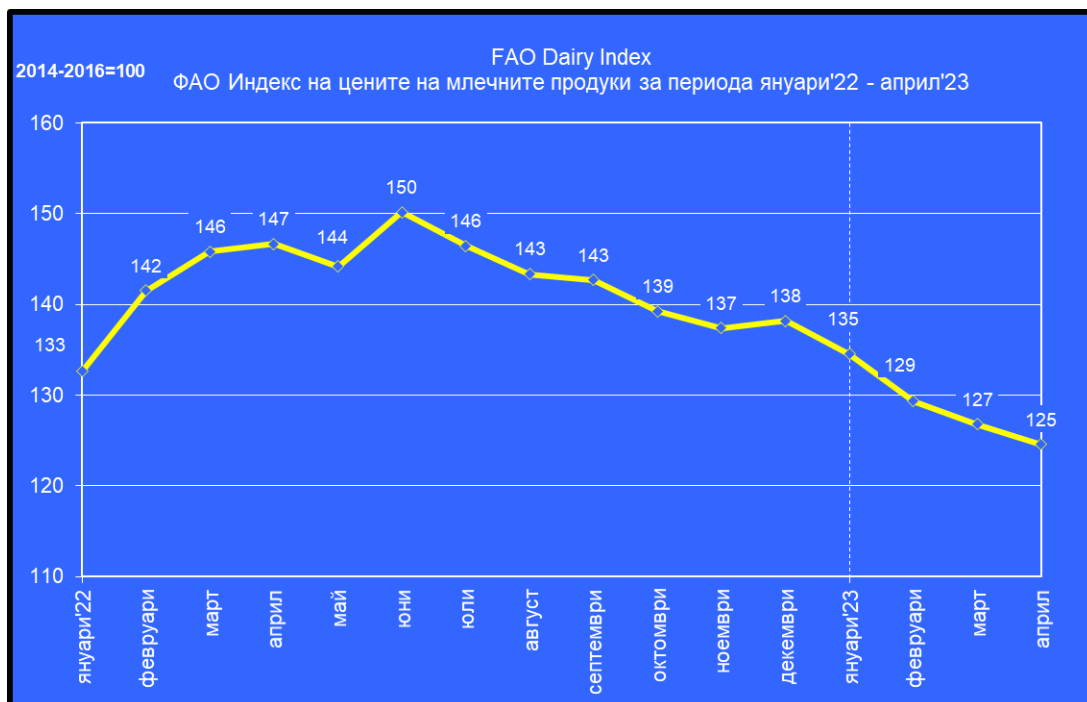
²⁵ <https://commoprices.com/en/series/DF7PS/sunflower-oil-crude-ex-tank-rotterdam-global-market>

²⁶ В състава на този индекс са включени масло, обезмаслено и пълномаслено сухо мляко и сирене

нарастването на текущите доставки от Западна Европа допринася за по-нататъшен спад в цените на обезмасленото мляко на прах.

Цените на сиренето също падат, главно в резултат на силното експортно предлагане в Западна Европа, където има увеличение на обема на млякото за производство на сирене в периода на сезонен ръст на производството на мляко.

Световните цени на маслото като цяло са стабилни, тъй като ръстът на предлагането е достатъчен, за да отговори на нарастващото търсене на внос за краткосрочни и дългосрочни договори. *фигура 91, фигура 92*

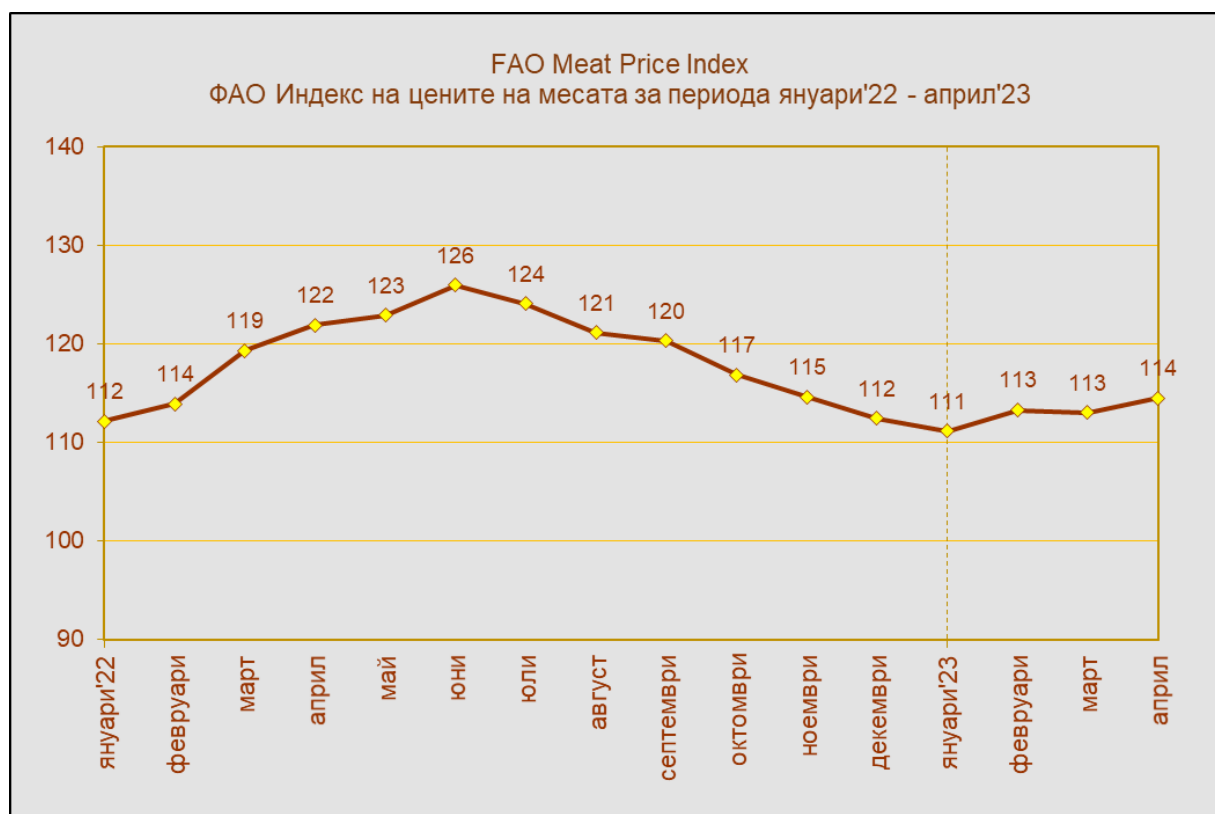

фигура 91 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'22 – април'23

фигура 92 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – април 2023 г.

- **Международни цени на месата**

фигура 93 ФАО индекс на месата за периода януари 2022 г. – април 2023 г

Стойността на Индекса на цените на месото FAO²⁷ през месец април е 114,5 пункта, което е с 1,5 пункта (1,3%) над нивото от март и 7,4 пункта (6,1%) по-висока спрямо същия месец на миналата година.

Световните котировки на цените на свинското месо се повишават, основно заради по-високите покупки на внос от азиатските страни и продължаващите ограничения на доставките от няколко водещи страни износителки във връзка с нарастващите производствени разходи и опасенията за здравето на животните.

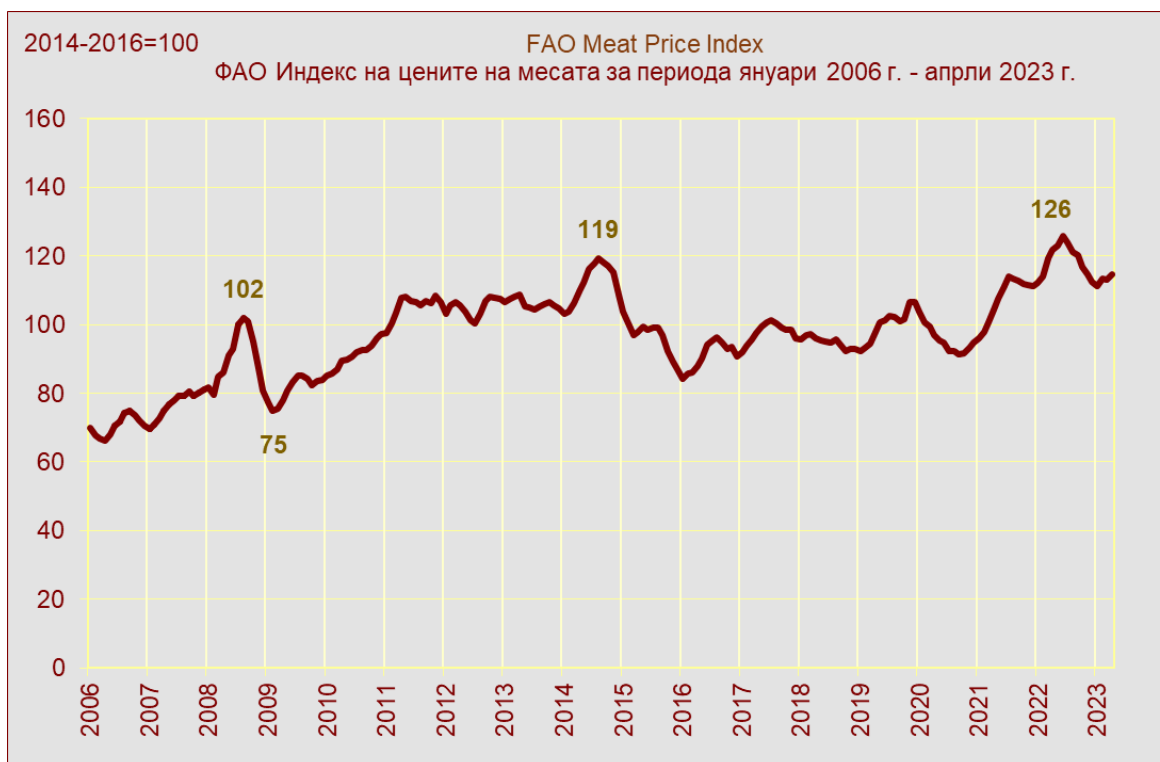
В същото време глобалните цени на птичето месо се възстановяват след деветмесечен спад, тъй като търсенето на внос от азиатските страни се повишава, а доставките остават ограничени в много региони в резултат на широко разпространени огнища на птичи грип.

Цените на говеждото също се повишават в резултат на намаленото предлагане на животни за клане, особено в Съединените американски щати.

²⁷ В този индекс са включени свинско, говеждо, овче и птиче месо

Цените на овнешкото са до голяма степен стабилни, тъй като растежът на доставките за износ от Океания почти съответства на растежа на вноса от Азия и Близкия изток. *фигура 93*

Преди достигнатите през юни тази година пикови стойности (126 пункта), най-високите стойности, регистрирани за този индекс са през 2014 г. – 119 пункта. *фигура 94*

фигура 94 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – април 2023 г.

- **Международни цени на захарта**

Индексът на цените на захарта FAO²⁸ през април е 149,4 пункта, което е с 22,4 пункта (17,6%) над стойността му през март. Този индекс, който продължава да расте за трети пореден месец, достигна най-високата си стойност от октомври 2011 г.

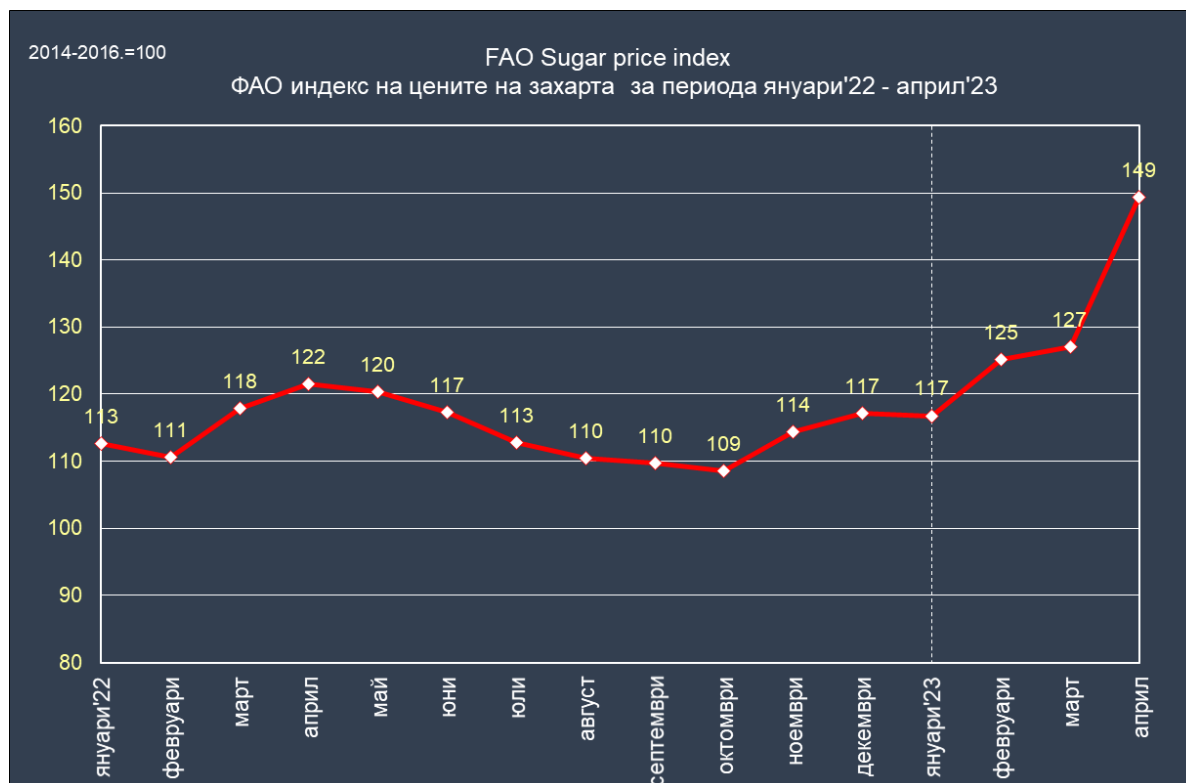
Скокът в цените се дължи главно на повишените опасения относно по-строгите глобални доставки през сезон 2022/23 г. в резултат на по-нататъшни съкращения на прогнозите за производство за Индия и Китай, както и по-ниско от очакваното производство в Тайланд и Европейския съюз.

Въпреки благоприятните перспективи за реколтата от захарна тръстика през 2023 г. в Бразилия, късното начало на кампанията за прибиране на реколтата

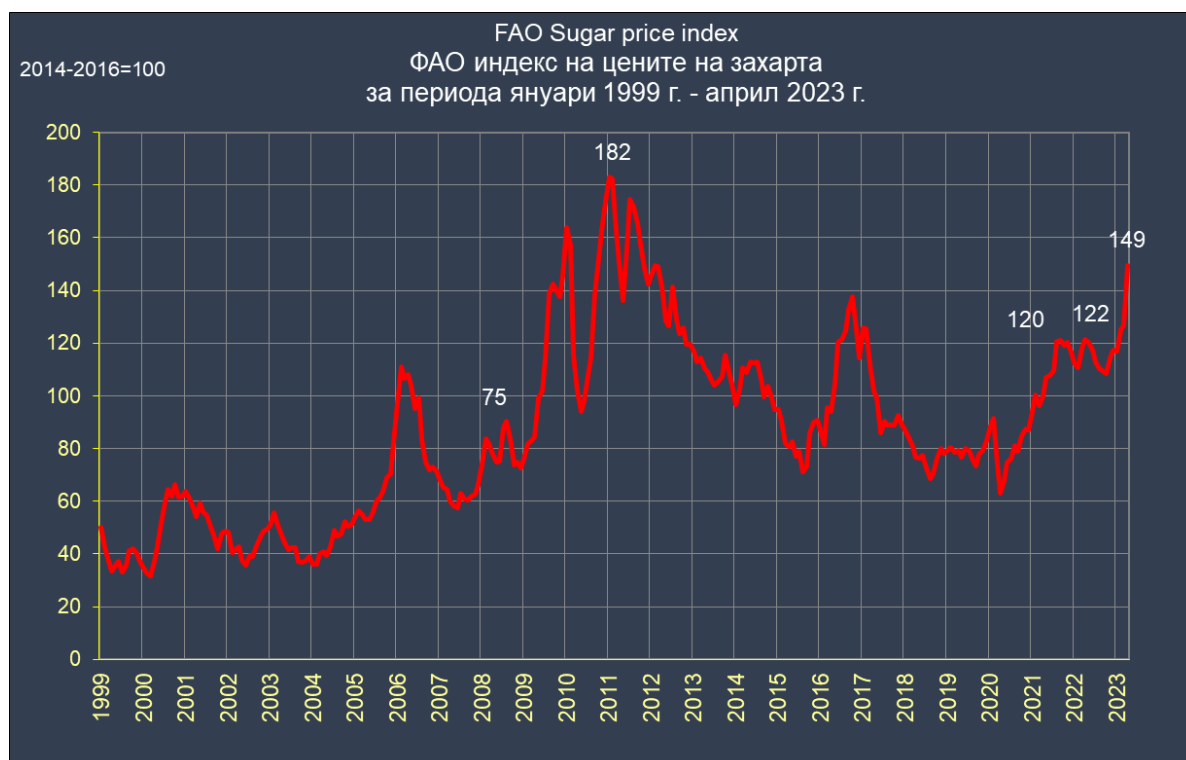
²⁸ FAO Sugar price index

поради по-силни от обичайните дъждове, послужи като допълнителен фактор за повишаване на цените.

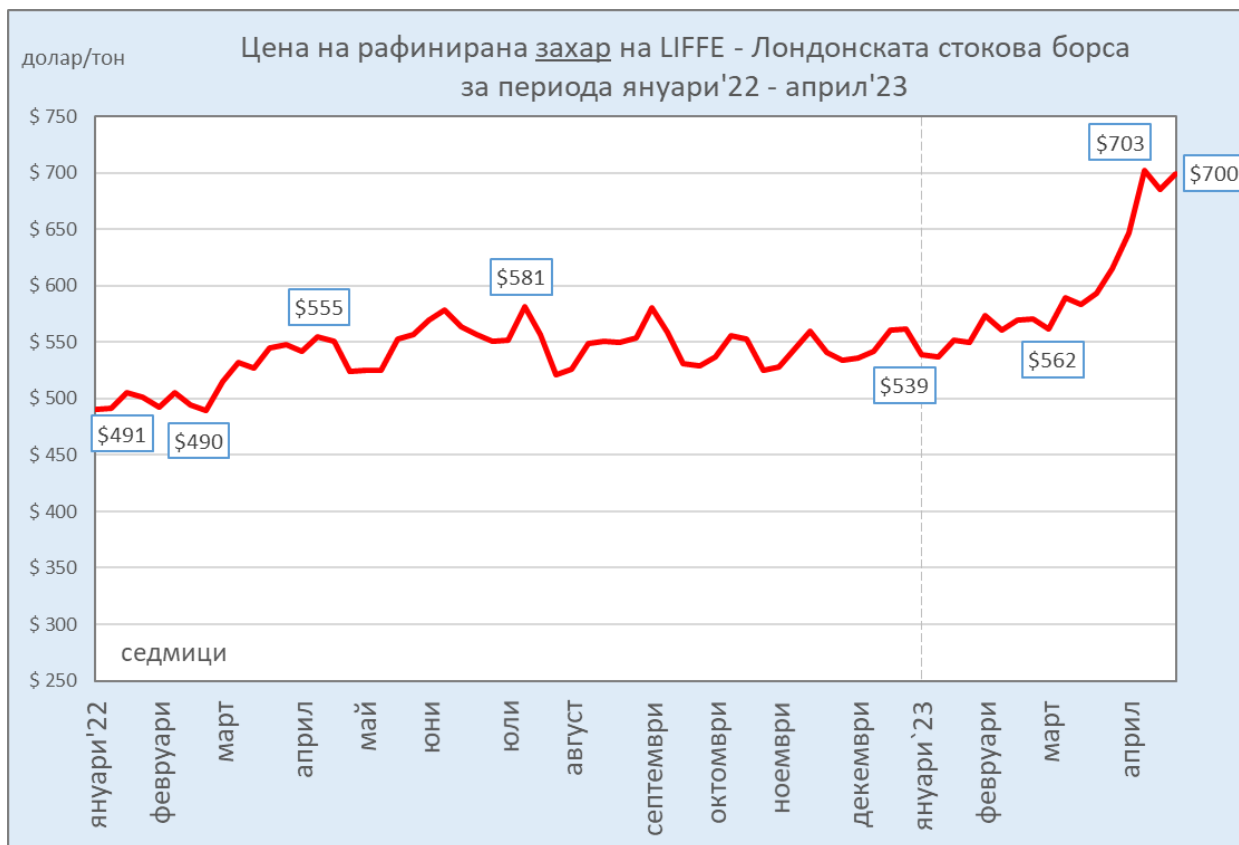
Общото покачване на световните цени на захарта също се дължи на фактори като нарастващите световни цени на петрола и укрепването на бразилския реал спрямо щатския долар. *фигура 95, фигура 96*

фигура 95 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2022 г. – април 2023 г.

фигура 96 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – април 2023 г.

фигура 97 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'22 – април'23

От началото на настоящата година цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса има устойчив възходящ тренд.

В началото на март 2023 г. цената стартира от ниво 562 долара и през следващите седмици кривата рязко тръгва нагоре. В края на месеца цената на захарта е от 615 долара. Възходящият тренд на цената на захарта се запазва и през месец април. През първата седмица кривата стартира от ниво 647 долара. През втората седмица цената достига до 703 долара и това е най високото ниво от есента на 2011 г. до сега.

Средномесечните стойности през месец април настоящата година са със 141 долара (26%) по-високи спрямо същия месец на предходната година. *фигура 98, фигура 97*

След голямото покачване на цените през 2016 г. (599 долара/тон), кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и отново през месец април 2020 г. и януари 2023 г.

фигура 98 Цена на захар на Лондонската стокова борса през януари'14 – април'23

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ